

GJYKATA EVROPIANE PËR TË DREJTAT E NJERIUT

SEKSIONI I TRETË

ÇËSHTJA THANZA KUNDËR SHQIPËRISË

(Kërkesa nr. 41047/19)

VENDIM

Neni 6 § 1 (civil) – Gjykim i drejtë – Shkarkim i gjyqtarit të Gjykatës së Lartë mbështetur në gjetjet e procesit të vetingut – Mundësi e papërshtatshme për të kundërshtuar konstatimet faktike në lidhje me vlerësimin e figurës dhe për ta mbrojtur çështjen e tij në mënyrë efektive – Zbatim tepërt formal i parashikimeve ligjore vendëse përkatëse në lidhje me vlerësimin e integritetit për lidhje të mundshme me krimin e organizuar – Asnjë problematikë në lidhje me pjesën e proceseve për vlerësimin e pasurisë dhe integritetit financiar

Neni 8 – Jeta private – Shkarkim i justifikuar mbështetur në konstatimet e individualizuara nga vlerësimi i pasurisë dhe i integritetit financiar – Gjetjet faktike të organeve të vetingut dhe interpretimi i ligjit vendës jo arbitrar apo qartazi i paarsyeshëm – Asnjë mangësi serioze në procesin e vendimmarrjes – Arsye konkrete dhe të mjaftueshme

STRASBURG

4 korrik 2023

Ky vendim do të bëhet i formës së prerë sipas parashikimeve të nenit 44 § 2 të Konventës. Ai mund t'i nënshtrohet rishikimit redaktues.

Në çështjen Thanza kundër Shqipërisë,

Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut (Seksioni i Tretë), e mbledhur si një Dhomë e përbërë nga:

Pere Pastor Vilanova, *kryetar,*

Jolien Schukking,

Georgios A. Serghides,

Darian Pavli,

Ioannis Ktistakis,

Andreas Zünd

Oddný Mjöll Arnardóttir, *gjyqtarë*

dhe Olga Chernishova, *zëvendëssekretare e Seksionit,*

Duke pasur parasysh:

kërkesën (nr. 41047/19) kundër Republikës së Shqipërisë depozituar në Gjykatë në mbështetje të nenit 34 të Konventës për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore (“Konventa”), nga një shtetas shqiptar, z. Admir Thanza (“kërkuesi”), më 29 korrik 2019;

vendimin për të bërë me dije Qeverinë Shqiptare (“Qeveria”) për ankesat në mbështetje të neneve 6, 8 dhe 13 të Konventës dhe për të deklaruar të papranueshme pjesën e mbetur të kërkesës;

komentet e palëve të treta marrë nga Res Publica, së cilës i ishte lejuar nga Kryetari i Seksionit të ndërhynte në procedurën me shkrim (neni 36 § 2 i Konventës dhe Rregulli 44 § 3 i Rregullores së Gjykatës);

Pasi diskutoi me dyer të mbyllura më 6 qershor 2023,

Shpall vendimin e mëposhtëm, që u miratua në të njëjtën datë:

HYRJE

1. Çështja konkrete ka të bëjë me rezultatin e procesit të rivlerësimit (i njohur ndryshe si “vetingu”) ndaj kërkuesit, proces i cili rezultoi në shkarkimin e tij nga detyra e gjyqtarit të Gjykatës së Lartë.

FAKTET

2. Kërkuesi ka lindur në vitin 1969 dhe banon në Tiranë. Ai u përfaqësua nga z. A. Saccucci dhe znj. G. Borgna, avokatë të cilët e ushtrojnë profesionin e tyre në Romë.

3. Qeveria u përfaqësua fillimisht nga Agjentja e saj, znj. E. Muçaj, dhe në vijim nga z. O. Moçka, Avokat i Përgjithshëm i Shtetit.

4. Faktet e çështjes mund të përmbliidhen si më poshtë.

I. INFORMACIONE MBI ZHVILLIMET E PËRGJITHSHME

5. Kërkuesi shërbeu si gjyqtar në Gjykatën e Rrethit Shkodër nga viti 1992 deri më 1996, dhe si Kryetar i kësaj gjykate për disa vite; si gjyqtar në Gjykatën e Rrethit Tiranë nga viti 2006 deri në vitin 2009; si anëtar i Gjykatës Kushtetuese të Shqipërisë nga viti 2009 deri në vitin 2013; dhe si gjyqtar i Gjykatës së Lartë të Shqipërisë nga viti 2013 deri në shkarkimin e tij nga detyra gjatë procesit të vetingut (shih paragrafin 34 më poshtë).

6. Në përputhje me Ligjin për Deklarimin e Pasurive (Ligji nr. 9049 i datës 10 prill 2003), kërkuesi paraqiti deklaratimet vjetore të pasurive pranë Inspektoratit të Lartë të Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Konfliktëve të Interesit (“ILDKPKI”, shih paragrafin 68 më poshtë). Rezulton se ILDKPKI nuk ka gjetur asnjë mospërputhje apo pasaktësi në deklaratimet e tij ndër vite, deri në deklarin për vetingun për pasuritë të depozituar në vitin 2017 (shih paragrafin 11 më poshtë). Në kohën kur kërkuesi u emërua në Gjykatën Kushtetuese në vitin 2009, dhe më pas në Gjykatën e Lartë në vitin 2013, ai iu nënshtrua vlerësimit të figurës nga Drejtoria e Sigurimit të Informacionit të Klasifikuar (“DSIK”), vlerësim të cilin e kaloi.

7. S.B. u mbajt në arrest për dyshimin për abuzim me detyrën (neni 248 i Kodit Penal). Bashkëshortes së tij (L.H.) iu përgjuan bisedat telefonike. Më 31 janar dhe 4 shkurt 2016, kërkuesi u takua me L.H., një mike e vjetër e familjes së tij, e cila, sipas tij, ishte notere publike pa rekorde kriminale. Më 8 prill 2016, ndaj tyre u çel një hetim në mbështetje të neneve 244 dhe 259 të Kodit Penal (korrupsion aktiv i personave që ushtrojnë funksione publike dhe korrupsion pasiv nga personat që ushtrojnë funksione publike). Me anë të një vendimi të datës 29 korrik 2016, Prokuroria e Përgjithshme e ndërpreu hetimin për mungesë të veprës penale, duke iu referuar nenit 328 § 1 (b) të Kodit të Procedurës Penale (“akti nuk përbën një vepër penale”; shih paragrafin 66 më poshtë). Në vendimin e pushimit të hetimit pohohej se “marrëdhënia [me L.H.] [ishte] shoqërore dhe [se] nuk përfshihej asnjë interes korruptiv”. Edhe pse vendimi për pushim të hetimit mund të kundërshtohet pranë Gjykatës së Lartë, rezulton se nuk u paraqit asnjë apelim.

8. Ndërkohë, në muajin prill 2016, kërkuesi paraqiti një formular vetëdeklarimi në përputhje me Ligjin e ri të Dekriminalizimit (Ligji nr. 138/2015 “Për sigurimin e integritetit të personave që ushtrojnë, të zgjedhur apo të emëruar në funksione publike”) duke deklaruar mungesën e shkaqeve të tillë si rekorde të mëparshme kriminale për vepra të rënda, që e pengonin të emërohej ose të shërbente në një detyrë publike (shih paragrafin 71 më poshtë). Formulari i vetëdeklarimit u miratua me anë të një vendimi parlamentar pas hyrjes në fuqi të atij Ligji. Kërkuesi u përgjigj me “jo” pyetjes së bërë nëse ishte hetuar, gjykuar apo dënuar në Shqipëri, ose në ndonjë shtet tjetër (shih paragrafin 72 në vijim).

9. Në vitin 2016, Shqipëria ndërmori reforma të thella në sistemin e drejtësisë, duke ndryshuar Kushtetutën dhe duke kaluar në fuqi një sërë statutesh në lidhje me, midis të tjerash, rivlerësimin kalimtar të të gjithë gjyqtarëve në detyrë (në vijim “procesi i vetingut”, shih *Xboxhaj kundër Shqipërisë*, nr. 15227/19, §§ 4-7, 9 shkurt 2021). Procesi i vetingut u realizua nga Komisioni i Pavarur i Kualifikimit (“KPK”) në shkallë të parë dhe – në rastin e një apelimi – nga Kolegji i Posaçëm i

Apelimit (“KPA”) pranë Gjykatës Kushtetuese (së bashku referuar si “organet e vetingut”). Organet e vetingut do të rivlerësonin çdo gjyqtar në detyrë sipas tre kriterëve: i. vlerësimi i pasurive (në vijim referuar si “vlerësimi i pasurive”); ii. kontrolli i figurës që kishte për qëllim gjetjen e lidhjeve të mundshme me krimin e organizuar (në vijim referuar si “vlerësimi i figurës”); dhe iii. vlerësimi i kompetencës profesionale. Në përfundim të secilit grup të proceseve të rivlerësimit, organet e vetingut do të duhej të jepnin një vendim të arsyetuar ku konfirmonin në detyrë ose pezullonin ose shkarkonin nga detyra personin e rivlerësuar.

II. PROCESI I VETINGUT PËR KËRKUESIN

10. Si gjyqtar i Gjykatës së Lartë, kërkuesi iu nënshtrua procesit të vetingut me prioritet. Në janar 2017, ai plotësoi dhe dorëzoi formularët standard të deklaramit si në vijim: një deklaratë të vetingut për pasuritë, një deklaratë për integritetin dhe një formular vetëvlerësimi. Në deklaramin e tij të pasurive, kërkuesi deklaroi, *inter alia*, një apartament me sipërfaqe 149 m² në Tiranë, të marrë në vitin 2009 për 112,000 euro kryesisht me të ardhurat nga shitja e një apartamenti tjetër në Tiranë dhe të ardhurat nga puna e tij dhe të bashkëshortes së tij. Gjithashtu, ai deklaroi një apartament me sipërfaqe prej 136 m² me garazh në Shkodër, të marrë në prill 2000 me të ardhurat nga profesioni dhe të ardhurat nga shitja e dy apartamenteve në nëntor 2000. Kërkuesi iu përgjigj negativisht pyetjeve në formularin e deklaramit të integritetit (shih paragrafin 64 në vijim).

A. Parashtrime nga autoritete të tjera publike

11. ILDKPKI gjykoi se deklarami për vetingun i kërkuesit për pasuritë ishte i pasaktë dhe në mospërputhje me ligjin; se nuk kishte burime financiare të ligjshme që të justifikonin pasuritë; se kërkuesi kishte fshehur pasuritë dhe kishte bërë deklaram fals; dhe se nuk ishte në situatën e një konflikti interesi.

12. Sipas nenit 39 të Ligjit të Vetingut (shih paragrafin 63 në vijim), më 2 nëntor 2017, “DSIK” i dërgoi KPK-së një shkresë. Në të shkruhej si më poshtë:

“Lënda: Dërgohet raporti për kontrollin e figurës [së kërkuesit]

Për: KPK

Në mbështetje të nenit 39 të [Ligjit të Vetingut], pas përfundimit të procedurës për kontrollin e figurës nga grupi i punës për [kërkuesin], DSIK ju informon si më poshtë:

1. Duke iu referuar deklaramit [të kërkuesit] për figurën, ne shqyrtuam me kujdes dosjen e tij dhe i shkruam SHISH (Shërbimit Informativ Shtetëror, SHÇBA (Shërbim i Çështjeve të Brendshme dhe Ankesave pranë Ministrisë së Punëve të Brendshme) dhe Prokurorisë së Përgjithshme, për të realizuar procedurën e kontrollit të figurës.

a. Deklarami ishte i plotë dhe i plotësuar në përputhje me Ligjin e Vetingut. Pas një diskutimi nga anëtarët e grupit të punës, u vendos të kërkohej verifikimi i figurës nga këto autoriteteve.

2. ... Sipas shkresës “konfidenciale” të Prokurorisë së Përgjithshme të datës 8 shtator 2017, shkresës ‘sekret’ të SHISH të datës 25 tetor 2017 dhe shkresës “konfidenciale” të SHÇBA-së të datës 22 gusht 2017;

b. Duke pasur në konsideratë nenin DH § 4 të Aneksit të Kushtetutës, [kërkuesi] plotësoi formularin e deklaramit në mënyrë të pasaktë duke mosdeklaruar proceset në përputhje me parashikimin e neneve 244 dhe 259 të Kodit Penal ... të pushuara më 29 korrik 2016.

c. Informacionet janë marrë duke ngritur dyshime të arsyeshme për përfshirjen e tij apo për kontakte të papërshtatshme me persona të përfshirë në krimin e organizuar.

3. Mbështetur në vlerësimin e të gjitha informacioneve të disponueshme për autoritetet e verifikimit për [kërkuesin], ne gjykojmë si më poshtë:

Sipas nenit 39(2) të [Ligjit të Vetingut], ai ka bërë deklaram të pasakta në formularin e deklarameve, konkretisht në paragrafin ç, pjesa 5, ‘Të dhëna për sigurimin’, duke mos deklaruar kontaktet e papërshtatshëm me persona të përfshirë në krimin e organizuar. Ky mosdeklaram

rezulton në përgjegjësinë për fshehjen e faktit, plotësimin e pasaktë dhe të pavërtetë të formularit të deklaramentit.

Pas [vendimit për pushim] në vitin 2006 për përfshirjen e gjyqtarit në aktivitete të lidhura me korrupsionin në formën e ryshfetit për kryerjen e veprimeve ose për mosveprimet në lidhje me funksionin e tij gjyqësor, [kërkuesi] konsiderohet një person me prirje drejt aktiviteteve kriminale dhe një person i cili mund të vendoset lehtë nën presion nga strukturat kriminale; një vlerësim i mbështetur në nenin 37(b) dhe (c) të [Ligjit të Vetëkufizimit].

Gjithashtu, sipas nenit 3(8) të Ligjit, që i referohet akteve kriminale sipas nenit 75/a të Kodit të Procedurës Penale, [kërkuesi] është i përfshirë në aktivitete të paligjshme, të zbuluara në formën e korrupsionit.

Sipas nenit 38 (4) të Ligjit, ekzistojnë informacione se ai ka pasur kontakte të papërshtatshme.

Mbështetur në analizën e vendimit të mësipërm, kemi vendosur se [ka pasur] kontakt të papërshtatshëm me person(a) të përfshirë në krimin e organizuar, sipas interpretimit të nenit 3(15) të Ligjit.

4. Rezulton se grupi i punës ka konstatuar papërshtatshmërinë e vijimësisë [së kërkuesit] në detyrë.

Ju lutemi, gjeni bashkëngjitur raportin për rivlerësimin [e kërkuesit] dhe [vendimin për pushimin] të vitit 2016.”

13. Këshilli i Lartë Gjyqësor (“KLGJ”) identifikoi disa të meta në lidhje me kompetencën profesionale të kërkuesit në vlerësimin e punës së tij në gjyqësor, si për shembull mungesa e raportit të relatorit, mungesën e datës ose të nënshkrimit në raportet e këshilltarëve dhe mungesën e të dhënave të caktuara në listimet e seancave dëgjimore. Sidoqoftë, KLGJ-ja ishte në favor të konfirmimit të kërkuesit në detyrë.

14. Prokuroria e Përgjithshme informoi KPK-në se nuk kishte informacione apo indicie nga agjencitë ligjzbatuese për përfshirjen e kërkuesit në vepra penale apo cenim të figurës së tij. Gjithashtu, regjistrat e informacioneve të klasifikuara që prej vitit 2012 nuk kishin të dhëna apo indicie nga agjencitë ligjzbatuese për hetimet kundër tij. Prokuroria pranë Gjykatës së Rrethit Shkodër informoi KPK-në se ndaj tij nuk kishte nisur asnjë proces disiplinor dhe se prokuroria nuk kishte asnjë informacion për përfshirjen e tij apo për kontakte me anëtarët e organizatave kriminale, me persona të dënuar ose me persona të dyshuar për vepra penale.

B. Procesi në KPK

1. Hetimi nga KPK-ja

15. KPK-ja kreu një hetim administrativ mbështetur në tre kriterë rivlerësimi. KPK-ja i shkroi DSIK-së duke i kërkuar “deklasifikim të plotë të informacionit të klasifikuar si ‘sekret shtetëror’ me anë të shkresës së datës 2 nëntor 2017. Një kopje e asaj shkrese (shih paragrafin 12 më sipër) që u dorëzua nga palët në Gjykatë u vulos si e deklasifikuar plotësisht më 1 mars 2018”.

16. Në muajin mars 2018, KPK-ja ftoi kërkuesin t’i përgjigjej disa pyetjeve shtesë, njëra prej të cilave ishte si në vijim: “A keni qenë më parë i ndaluar, hetuar, i ndjekur penalisht, i akuzuar apo i dënuar në Shqipëri apo në ndonjë vend të huaj?” Ai u përgjigj duke dërguar një përmbledhje të detajuar në lidhje me hetimin për korrupsion të vitit 2016 (shih paragrafin 7 më sipër). Gjithashtu, ai u pyet nëse njihnte shtatë individë, emrat e të cilëve ishin të përcaktuar, dhe nëse kishte marrë masa ose nëse kishte bërë konsultime profesionale, ose në kishte marrë vendime ose nëse kishte kontribuar në vendimmarrjen në lidhje me këta individë ose familjarët e tyre ose në mënyrë jo të drejtpërdrejtë ndaj një subjekti ku ata mund të kishin qenë ose ishin administratorë, pronarë ose partnerë, menaxherë ose kishin interesa të tjerë; dhe nëse ai kishte pasur kontakt personal vullnetar me njerëz të përfshirë në procese civile, penale ose administrative përtej komunikimeve formale (zyrtare). Kërkuesi u përgjigj, duke përmendur miqësinë e tij me L.H. në lidhje me pyetjen e fundit.

17. Më 28 maj 2018, kërkuesi mori gjetjet e hetimit të KPK-së, ndër të cilat deklarohet, *inter alia*, si më poshtë:

a) Për sa i përket apartamentit prej 136 m² në Shkodër, çmimi i tij i deklaruar prej 3,000,000 lekë (ALL) nuk përkonte me çmimin prej 1,200,000 lekësh (afërsisht 9,000 euro) të deklaruar në kontratën e blerjes. Ky çmim i fundit nuk dukej se reflektonte vlerën reale të një apartamenti të ri të blerë nga ndërtuesi, duke qenë një çmim disa herë më i ulët sesa çmimi mesatar i tregut në vitin 2000 në Shkodër. Gjithashtu, shuma e përcaktuar si shpenzime shtesë për apartamentin nuk ishte vërtetuar, dhe të ardhurat nga këto shitje në muajin nëntor 2000 nuk mund të ishin përdorur për të blerë këtë apartament në muajin prill 2000. Për sa i përket apartamentit në Tiranë, shuma prej 4,000,000 lekësh e deklaruar në deklarin e vitit 2003 të pasurive nuk përkonte me çmimin prej 1,950,000 lekësh në kontratën e blerjes. Një analizë financiare e deklarimeve periodike gjatë viteve konstatoi një mospërputhje midis të ardhurave të deklaruara dhe të dhënave të dokumentuara dhe midis të ardhurave neto dhe shpenzimeve të bëra nga familja e kërkuesit. Për periudhën 2003-05, 2007, 2008 dhe 2016, gjendja bankare ishte negative, dhe për pasojë nuk ekzistonte mundësia për të bërë depozitime, kursime ose për të përballuar shpenzime të tilla si blerjet e pronave gjatë atyre periudhave. Për analizat financiare të sipërpërmendura, KPK-ja bashkëlidhi një sërë tabelash dhe përlllogaritjesh dhe theksoi se metodologjia e përdorur reflektonte në parashtrimet bashkëlidhur.

b) Gjetjet në lidhje me komponentin e dytë të procesit të vetingut (vlerësimi i figurës) konstatonin se DSIK-ja kishte kryer një hetim mbi verifikimin e deklarimeve dhe të dhënave të tjera dhe përmbliidhte parashtrimin e saj të datës 2 nëntor 2017 (shih paragrafin 12 më sipër).

18. Më 6 qershor 2018, kërkuesi kërkoi akses në dokumentacionin dhe metodologjinë e përdorur për llogaritjen e shpenzimeve të jetesës dhe aktiveve likuide për periudhën 2003-08. Atij iu dha materiali në dosjen e çështjes, duke përfshirë parashtrimet e DSIK-së, ILDKPKI-së dhe KLGJ-së (shih paragrafët 12-13 më lart) si dhe, siç rezulton, shkresat e organeve tatimore mbi të cilat janë bazuar përlllogaritjet, dhe metodologjia e përdorur për llogaritjen e shpenzimeve të jetesës dhe aktiveve likuide. Më 8 qershor 2018, kërkuesi kërkoi një shtyrje dhjetëditore të afatit kohor për paraqitjen e parashtrimeve. Më 11 qershor 2018, KPK-ja caktoi si afat të ri datën 22 qershor 2018.

19. Më 22 qershor 2018, kërkuesi paraqiti vërejtje dhe dokumente, të tilla si një raport ekspertit për gjendjen financiare të familjes së tij në vitet 1992-2002, me qëllim që të provonte se ai kishte pasur të ardhura dhe kursime të mjaftueshme për të justifikuar pasuritë. Ai gjithashtu deklaroi se i vetmi dokument i bashkëngjitur parashtrimit të DSIK-së ishte vendimi i ndërprerjes së 2016-ës dhe se ishte e arsyeshme të arrihej në përfundimin se ai bazohej në atë dokument dhe në asnjë provë tjetër.

20. Më 28 qershor 2018 kërkuesi u informua se një seancë dëgjimore ishte caktuar në datën 4 korrik 2018. Më 3 korrik 2018, KPK-ja e informoi kërkuesin se kishte shqyrtuar të dhënat financiare për vitet 1992-2002 dhe i kishte ofruar atij një vlerësim financiar të ndryshuar si dhe metodologjinë për atë. Ky i fundit tregoi se përlllogaritja e shpenzimeve të jetesës bazohej në të dhënat e ILDKPKI-së (shuma e llogaritur për të gjithë periudhën, në raport me vitet për të cilat ka pasur detyrimin për të deklaruar, për të përcaktuar shpenzimet mesatare vjetore). KPK-ja e riprogramoi seancën për në datë 10 korrik 2018. Kërkuesi u informua se ai mund të bënte parashtrime me shkrim deri më 6 korrik 2018.

2. Vendimi i KPK-së

21. Kërkuesi dhe avokati i tij bënë parashtrime me shkrim dhe me gojë dhe paraqitën prova në seancën dëgjimore të datës 10 korrik 2018. Ato u pranuan në dosje për shqyrtim nga paneli i KPK-së. Me vendim të datës 17 korrik 2018, KPK-ja shkarkoi nga detyra kërkuesin dhe bëri konstatimet e mëposhtme.

a) Vlerësim i pasurive

i. Apartamente dhe garazhe në Shkodër dhe Tiranë

22. Në deklarinimin e tij të parë të pasurisë për vitin 2003, dorëzuar në muajin mars 2004 dhe në deklarinimin e pasurisë për vetingun të dorëzuar në vitin 2017, kërkuesi kishte deklaruar një apartament me një sipërfaqe prej 136 m² në Shkodër blerë me familjen e tij në prill të vitit 2000, me vlerë të deklaruar prej 3 000 000 lekë, ku kërkuesi dhe bashkëshortja e tij zotërojnë 50% të aksioneve. Deklarimi i vitit 2003 përmbante një version tjetër të së njëjtës faqe të hartuar në vitin 2005, ku në njëërën tregohet çmimi i blerjes prej 1,200,000 lekë dhe 1,800,000 lekë si shpenzime shtesë, kryesisht të bëra pas muajit nëntor 2000. Kjo situatë ishte e parregullt për sa i përket procedurave në ILDKPKI, në mungesë të ndonjë procesverbali apo shënimi në dosje. Çmimi në kontratën e blerjes ishte 1 200 000 lekë, një çmim që ishte më i ulët se çmimi mesatar i tregut për një apartament të ri në Shkodër në vitin 2000. Banesa ishte deklaruar e blerë në muajin prill 2000 me të ardhurat nga shitja e dy apartamenteve në nëntor 2000. Koha dhe shuma (tej çmimit të blerjes) e ndryshimeve/punimeve të pretenduara në apartament nuk vërtetoheshin nga dokumentacioni përkatës. Garazhi i blerë me apartamentin ishte deklaruar fillimisht në deklarinimin për vetingun dhe nuk ishte përmendur në deklarinimin e vitit 2003.

23. Në kontratën e blerjes nuk ishte specifikuar se apartamenti ishte shitur i papërfunduar (gjendje karabina), gjë që sipas argumentit të kërkuesit mund të shpjegonte një çmim më të ulët. Ishte specifikuar se apartamenti mund të përdorej nga blerësit, mund të regjistrohej menjëherë prej tyre dhe ishte pa asnjë detyrim apo hipotekë. Apartamenti ishte pjesë e një pallati, çka nënkuptonte se ky i fundit ishte kontrolluar dhe regjistruar si i përfunduar dhe funksional. Të ardhurat nga shitjet në muajin nëntor 2000 kishin siguruar vetëm 1 000 000 lekë dhe nuk kishte asnjë provë që 800 000 lekë të mbetura vinin nga një burim i ligjshëm. Nga të dhënat e disponueshme rezultoi se çmimi i deklaruar prej 3 000 000 lekësh – dhe, *a fortiori*, çmimi i blerjes 1 200 000 lekë – për një apartament të asaj madhësie me garazh ishte të paktën gjysma e çmimit të tregut për vitin 2000. Kërkuesi nuk kishte vërtetuar bindshëm pse shitësi kishte bërë një shitje nën vlerën e tregut. Për sa i përket faqes së modifikuar në deklarinimin e vitit 2003, duke supozuar se është bërë pas kërkesës së ILDKPKI-së, ajo duhej të ishte regjistruar.

24. Kështu, kërkuesi kishte bërë një deklaratë të pamjaftueshme, të paplotë dhe të pasaktë, duke dhënë shpjegime kontradiktore dhe jo bindëse, veçanërisht në lidhje me burimet financiare të përdorura për blerjen e apartamentit në muajin prill 2000.

25. Për sa i përket apartamentit prej 113 m² në Tiranë, blerë në vitin 2003 dhe në pronësi të bashkëshortes deri në shitjen e tij në ose rreth vitit 2009, kërkuesi e kishte deklaruar me vlerën 4,000,000 lekë. Ai apartament ishte deklaruar në deklarinimin për vetingun si burim i përdorur për krijimin e një pasurie tjetër, një apartament në pronësi kur nisi procesi i vetingut. Në kontratën e blerjes për atë apartament të parë ishte përcaktuar një çmim prej 1,950,000 lekësh. Edhe nëse pranohej shpjegimi se diferenca e konsiderueshme prej 2,050,000 lekësh kishte të bënte me deklarinimin e shpenzimeve shtesë, nuk kishte asnjë provë se ato shpenzime ishin kryer. Kërkuesi kishte bërë një deklaratë të pasaktë dhe të pamjaftueshme në lidhje me çmimin e blerjes së atij apartamenti. Rezulton se çmimi i specifikuar në kontratë ka qenë – si në disa raste të tjera – fiktiv, për të shmangur normën tatimore dukshëm më të lartë që zbatohet për shumat mbi 2,000,000 lekë. Kështu, kishte arsye për të dyshuar nëse ndryshimet e pretenduara në apartament ishin kryer menjëherë pas blerjes, ose nëse ishte paguar shuma e shpenzimeve përkatëse.

26. Në deklarinimin e vetingut, kërkuesi kishte deklaruar një garazh në Tiranë të blerë nga bashkëshortja e tij në vitin 2007 për 400,000 lekë. Ky garazh nuk ishte deklaruar në asnjë nga deklarinimet vjetore të pasurisë. Kërkuesi e kishte fshehur atë pasuri dhe kishte bërë një deklarinim të rremë.

27. KPK-ja arriti në përfundimin se kërkuesi nuk kishte respektuar Ligjin e Deklarimit të Pasurive (Ligji nr. 9049/2003) dhe nenin 32 të Ligjit të Vetingut, i cili justifikonte shkarkimin e tij sipas nenit 61(3) të Ligjit të Vetingut, si dhe për garazhin në Tiranë, sipas nenit D § 5 të Aneksit të Kushtetutës.

ii. Vlerësimi financiar

28. Periudha 1992-2002 është shqyrtuar me kërkesë të kërkuesit dhe në bazë të të dhënave që ai kishte dhënë. Duke marrë parasysh të ardhurat neto dhe të ardhurat nga veprimtaria profesionale e bashkëshortes, në vitet 1992-2003, 2004, 2005, 2008 dhe 2009 nuk kishte të ardhura të mjaftueshme për të kryer shpenzimet dhe për të bërë kursimet e deklaruara në deklaratimet vjetore. Të dhënat e deklaruara ndër vite shpesh nuk përputheshin me dokumentacionin që gjendej në KPK. Për vitet 1992-2003 ka pasur një bilanc negativ prej 2,772,865 lekësh. Nga viti 2004 deri në vitin 2016 bilanci ka qenë negativ për katër vite dhe gjatë kësaj periudhe shpenzimet me burime financiare të pajustificuara kanë arritur në 4,427,471 lekë. Të ardhurat e bashkëshortes së tij nuk ishin deklaruar në deklaratën e pasurisë për vitin 2006. KPK-ja rrëzoi argumentin që synonte të vërtetonte shpenzime të konsiderueshme më të ulëta të jetesës. KPK-ja vlerësoi se një kosto standarde minimale e jetesës – 440 lekë në ditë për person (rreth 3,50 euro) deri në vitin 2007 dhe 352 lekë deri në vitin 2016 – kishte qenë e zbatueshme në mbarë vendin, pavarësisht se ku jetonte një person në vend. Kërkuesi kishte bërë një deklaram të pamjaftueshëm dhe nuk kishte burime të ligjshme financiare për të justifikuar pasuritë dhe shpenzimet, gjë që justifikonte zbatimin e nenit D § 3 të aneksit të Kushtetutës dhe shkarkimin e tij sipas nenit 61(3) të Ligjit të Vetingut.

b) Vlerësimi i figurës

29. Kërkuesi e kishte plotësuar me gabime dhe në mënyrë të pavërtetë deklaramin për figurën. Duke marrë parasysh parashtrimin e DSIK-së (shih paragrafin 12 më lart) dhe nenin 38(1) të Ligjit të Vetingut, ai kishte pasur kontakte të papërshtatshme me persona të përfshirë në krimin e organizuar dhe mund të vihej nën presion prej tyre. Ai nuk kishte ofruar prova bindëse për të vërtetuar të kundërtën.

30. Kërkuesi kishte dështuar të deklaronte hetimin penal të vitit 2016 (shih paragrafin 7 më lart) dhe të specifikonte rrethanat lehtësuese nëse ishte e përshtatshme. Mosdeklarimi përbënte një deklaram të pasaktë sipas interpretimit të nenit DH të Aneksit të Kushtetutës dhe nenit 39(2) të Aktit të Vetingut (shih paragrafët 54 dhe 63 në vijim). Vendimi i formës së prerë erdhi si rezultat i një procesi gjyqësor të rregullt me garanci për palët dhe vlerësimin e provave nga një gjykatë, në përputhje me parimin e kontradiktoritetit, me pjesëmarrjen e të gjithë palëve të interesuara, të cilët mund të ushtronin të drejtat e tyre. Vendimi i një prokurori për të ndërprerë hetimin nuk pati të njëjtin efekt, sepse ai mund të rihapej në çdo moment. Ligji nr. 10 192/2009 parashikonte një përjashtim vetëm kur një vendim si i pafajshëm shpallej me një vendim gjyqësor të formës së prerë, ashtu si në nenin 3(15) të Ligjit të Vetingut (shih paragrafin 59 më poshtë). Legjislacioni nuk i lejonte DSIK-së hapësirë për interpretim ose liri në vlerësim dhe listonte vetëm një përjashtim nga rregulli i përgjithshëm në lidhje me shpalljen e një personi si të përfshirë në krimin e organizuar, përkatësisht shfajësimin e plotë nga një gjykatë. Standardi për vlerësimin e figurës shkante përtej faktit të dënimit për vepra penale. Sipas nenit 39(2) të Ligjit të Vetingut, kërkuesi duhej të deklaronte çdo kontakt të papërshtatshëm në deklaramin për figurën, duke u mbështetur në përkufizimin e nenit 3(15) të Ligjit të Vetingut.

31. KPK-ja miratoi si të mirëpërcaktuara gjetjet e DSIK-së në lidhje me “prirjen e kërkuesit drejt aktiviteteve kriminale”; se ai mund të vihej “lehtë nën presionin e strukturave kriminale”; dhe se ai kishte [kishte] “kontakte të papërshtatshme”. Ndërsa këto gjetje duhej të vlerësoheshin dhe të përdoreshin “me një sy kritik dhe analizë logjike”, ato ishin marrë nga agjencia e specializuar sipas nenit 38(1) të Aktit të Vetingut. KPK-ja nuk konstatoi ndryshe gjatë hetimit të saj dhe bazuar në

dokumentet para saj. As kërkuesi nuk i kishte kundërshtuar këto gjetje. Kështu, duhej të zbatoheshin neni DH i Aneksit të Kushtetutës dhe shkarkimi sipas nenit 61(2) të Ligjit të Vetingut.

c) Vlerësimi i kompetencës profesionale dhe i çështjeve që lidhen me etikën dhe integritetin

32. Në këtë kategori, KPK-ja mori në konsideratë, *inter alia*, çështje të përmendura në raportin e KLGJ-së, pjesëmarrjen e kërkuesit në procese në lidhje me një kompani private dhe një dhuratë monetare të marrë prej saj, si edhe një *sentenza patteggiamento* (një formë e një procedure të thjeshtuar të krahasueshme me gjykimin e shkurtuar) në Itali në vitin 1999.

d) Përfundim i përgjithshëm

33. Etika dhe integriteti i kërkuesit ishin të dyshimtë për faktin se përveç deklarimeve në deklarimet e vetingut, në disa raste në deklarimet e tij para KPK-së ai kishte mohuar të vërtetën për marrjen e një dhurate mbi 500 euro, për dhënien e vendimeve në çështjet që përfshinin kompaninë private që ia kishte dhuruar ato para, ose për procesin në Itali. Duke pasur parasysh nenin 4(2) të Ligjit të Vetingut dhe duke bërë një vlerësim të përgjithshëm të veprimeve dhe mosveprimeve të kërkuesit, si dhe pamundësinë për të provuar se kishte burime të ligjshme financiare për të justifikuar shpenzimet dhe pasuritë, KPK-ja arriti në përfundimin se ai kishte dëmtuar besimin e publikut në sistemin e drejtësisë, në të cilin ai kishte shërbyer në nivele të larta për shumë vite. Për rrjedhojë, KPK-ja vendosi shkarkimin e tij në mbështetje të nenit 61(5) të Aktit të Vetingut.

C. Procesi në KPA

34. Kërkuesi apeloi në KPA. KPA-ja e njoftoi atë se çështja do të shqyrtohej sipas procedurës së zakonshme me shkrim, pra, pa seancë publike dhe në mungesë të tij. Me një vendim të datës 18 prill 2019, KPA-ja la në fuqi vendimin e KPK-së të datës 17 korrik 2018 dhe gjykoj si më poshtë.

1. Vlerësim i pasurive

a) Në lidhje me pasuritë

35. Apartamenti në Shkodër ishte deklaruar – në deklarimin e parë vjetor dhe në deklarimin e vetingut – i blerë në prill 2000 për 3,000,000 lekë, me të ardhurat nga shitjet në nëntor 2000 dhe të ardhurat e bashkëshortëve nga puna. Çmimi i blerjes ishte shumë më i ulët se kostot e supozuara shtesë. Ato ishin gjithashtu më të larta se kostot mesatare të ngjashme në vitin 2000 për një apartament të sapondërtuar. Nga kontrata e blerjes nuk rezultonte se apartamenti ishte në gjendje të pabanueshme, ndaj çmimi i përmendur në kontratë dukej i pasaktë. Kërkuesi kishte shkelur Ligjin e Deklarimit të Pasurive dhe nenin 32 të Ligjit të Vetingut, i cili justifikonte shkarkimin e tij sipas nenit 61(3) të Ligjit të Vetingut.

36. Dy banesat e tjera ishin shitur për 1,100,000 lekë, ndërsa shpenzimi – me pretendimin se ishte kryer me ato para – ishte 1,800,000 lekë. Duke bërë vlerësimin e saj financiar, KPA-ja konfirmoi se kërkuesi e kishte shpenzuar atë shumë, por arriti në përfundimin se një pjesë e shpenzimit (700,000 lekë) nuk kishte ardhur nga një burim i ligjshëm. Kërkuesi kishte një bilanc negativ për vitet 1992-2003. Çmimi i përcaktuar në kontratë për apartamentin dhe garazhin (1,200,000 lekë) ishte shumë më i ulët se çmimi mesatar i tregut për një apartament të ngjashëm në Shkodër (3,512,200 lekë). Duke zbatuar të dhënat zyrtare të disponueshme për vitin 2000, kostoja mesatare e ndërtimit e miratuar për vitin 2000 ishte 25,825 lekë për metër, e cila për atë apartament dhe garazh arriti në 4,080,350 lekë. Edhe nëse pranohet se apartamenti ishte blerë i papërfunduar, kjo vlerë ishte akoma më e lartë se vlera e deklaruar prej 3,000,000 lekësh.

37. Kërkuesi kishte deklaruar se çmimi i blerjes (1,200,000 lekë) ishte paguar në muajin prill 2000 nga të ardhurat e familjes, ndërsa të ardhurat nga shitja e banesave të tjera në muajin nëntor 2000 ishin përdorur për të mbuluar kostot shtesë (1,800,000 lekë). Në deklarimin e vitit 2003, ai i kishte deklaruar ato të ardhura si burime të përdorura për blerjen e apartamentit. Në deklarimin e vetingut

ai kishte shtuar të ardhurat e tij dhe të bashkëshortes. Në muajin prill 2000, kërkuesi nuk kishte pasur kursime ose të ardhura të mjaftueshme për të blerë banesën.

38. Për banesën në Tiranë, vlera (4,000,000 lekë) e përmendur në deklarin e vitit 2003 nuk përputhej me çmimin e përcaktuar në kontratën e blerjes (1,950,000 lekë). Në ILDKPKI është bërë një deklarin i pamjaftueshëm, pasi kërkuesi kishte deklaruar më shumë se dyfishi i shumës në kontratë, pa vërtetuar shpenzimet për punimet e pretenduara. Këto veprime shkelnin Ligjin për Deklarimin e Pasurive dhe nenin 32 të Ligjit të Vetingut. Kostoja mesatare e një prone të tillë ishte 6,039,850 lekë. KPA-ja gjykoj se palët në kontratën e blerjes kishin rënë dakord të vendosnin një çmim më të ulët në kontratë që korrespondonte me shumën minimale të tatimit që duhej paguar. Kjo pasuri kishte të bënte me analizën financiare për vitet 1992-2003, e cila rezultoi në një bilanc negativ prej 1,339,709 lekësh. Kështu, të ardhurat e disponueshme kishin qenë të pamjaftueshme për të blerë atë apartament në vitin 2003, pasi një tjetër apartament ishte blerë në vitin 2000. Kërkuesi kishte bërë një deklaratë të pamjaftueshme sipas nenit D §§ 3 dhe 5 të Aneksit të Kushtetutës, së bashku me nenin 33(5)(b) të Ligjit të Vetingut, i cili justifikonte shkarkimin e tij nga detyra sipas nenit 61(3) të Ligjit të Vetingut.

39. Garazhi në Tiranë ishte deklaruar vetëm në deklarin e vetingut. Kërkuesi duhej ta kishte deklaruar atë në deklarin e tij vjetor të ardhshëm (shih paragrafët 26 dhe 27 më lart). Kjo mospërfshirje nuk mund të pranohej si harresë e falshme, por ishte një veprim (për sa i përket një garazhi tjetër që nuk u deklarua në 2003-04, shih paragrafin 22 më lart), duke shkelur nenin D § 5 të Aneksit të Kushtetutës dhe duke justifikuar shkarkimin nga detyra sipas neni 61(3) i Ligjit të Vetingut. Megjithatë, KPA-ja gjykoj se kërkuesi kishte bërë një deklaratë të rreme dhe të pamjaftueshme për shkak të mosdeklarimit të atij garazhi në deklarin periodik (në vend të fshehjes së një pasurie).

b) Aktive likuide

40. Në vitet 1992–2003, 2004, 2005, 2008 dhe 2009 kërkuesi nuk kishte të ardhura të mjaftueshme për të mbuluar shpenzimet e familjes dhe për të bërë kursimet e deklaruara në deklaratat periodike. KPK-ja arriti në përfundimin se kishte pasur një deklarin të pamjaftueshëm nga ana e kërkuesit dhe mungesë burimesh të ligjshme për të justifikuar blerjen e pasurive dhe shpenzimeve, në kundërshtim me nenin D të Aneksit të Kushtetutës dhe nenin 61(3) të Ligjit të Vetingut.

41. Bilanci ka qenë negativ për vitet 1992-2003 (minus 1,339,708 lekë, më i ulët se ai i llogaritur nga KPK-ja, minus 1,972,969 lekë); në vitin 2004 (minus 469,964 lekë); në vitin 2005 (minus 1,331,632 lekë); në vitin 2008 (minus 696,475 lekë); dhe në vitin 2009 (minus 3,269,401 lekë), pra një total prej 7,740,441 lekësh (përafërsisht nga 60,000 deri në 62,000 euro, në varësi të kursit të këmbimit në fuqi). Sipas nenit 33(5)(b) të Ligjit të Vetingut, kërkuesi nuk kishte burime të mjaftueshme të ligjshme për të justifikuar pronat, kursimet dhe shpenzimet gjatë këtyre viteve. Në këtë mënyrë, ai kishte bërë një deklaratë të pamjaftueshme, duke justifikuar shkarkimin nga detyra në mbështetje të nenit 61(3) të Ligjit të Vetingut.

42. Sipas kërkuesit, KPA-ja u mbështet në një analizë të re financiare dhe ndryshoi, *in peius*, gjetjet e KPK-së në lidhje me diferencën midis të ardhurave dhe shpenzimeve ndër vite (shih paragrafin 36 më lart si edhe paragrafin 48 më poshtë).

2. Vlerësimi i figurës

43. Kërkuesi argumentoi se materiali i çështjes që iu dha atij nuk përmbante prova ose fakte që vërtetonin pohimet e bëra nga DSIK-ja dhe më pas të mbështetura nga KPK-ja. Nëse kishte prova të tjera përveç vendimit të pushimit të 2016-ës (shih paragrafin 7 më lart), KPK-ja kishte një detyrim ligjor për t'i vënë ato në dispozicion, duke i mundësuar atij të paraqiste një mbrojtje të plotë. KPK-ja

nuk kishte arritur të kryente hetimin e saj të thelluar dhe të kundërshtonte vlerësimet pozitive të bëra nga agjencitë e tjera ligjzbatuese përveç DSIK-së (shih paragrafin 14 më lart).

44. KPA-ja deklaroi se edhe pse hetimi në vitin 2016 ishte ndërprerë për shkak se akti i kundërshtuar nuk ishte një vepër penale, kërkuesi mund të mbahej ende përgjegjës për fshehjen e këtij fakti ose për një deklaratë të pasaktë dhe të pavërtetë. Përfshirja sipas nenit 3(15) të Ligjit të Vetingut nuk zbatohet. Sipas nenit DH të Aneksit të Kushtetutës, kur një subjekt vetingu kishte kontakte të papërshtatshme me persona të përfshirë në krimin e organizuar, zbatohet një prezumim në favor të shkarkimit nga detyra dhe ai person duhet të provonte të kundërtën. Nëse kërkuesi kishte deklaruar procedimin në lidhje me nenin 244 të Kodit Penal, për saktësinë dhe vërtetësinë e deklaramit të figurës, neni 38(5) i Ligjit të Vetingut e kishte lejuar atë të listonte rrethanat lehtësuese. Edhe pse ai ishte takuar me L.H. në fillim të vitit 2016, ndërsa procedura ishte hapur dhe pushuar përkatësisht më 8 prill dhe 29 korrik 2016, mbeti fakti se L.H. nuk ishte shpallur e pafajshme me vendim gjyqësor të formës së prerë. Ajo duhet të konsiderohej si “një person i përfshirë në krimin e organizuar” sipas interpretimit të nenit 38(4)(d) të Ligjit të Vetingut dhe kërkuesi duhet të bënte një deklaramit për figurën. Gjithashtu, kërkuesi kishte qenë subjekt i të njëjtit hetim dhe ishte në të njëjtën kohë edhe “një person i përfshirë në krimin e organizuar” për të njëjtin qëllim. Ndërsa në një vendim Gjykata e Lartë kishte barazuar një vendim të pakundërshtuar (dhe si rrjedhim “përfundimtar”) për pushimin e ndjekjes penale me një lirim përfundimtar, sipas mendimit të KPA-së, një vendim pafajësie ose fajësie duhet të jepej nga një gjykatë pas një procesi gjyqësor bazuar në një vlerësim të plotë të fakteve. Një vendim gjyqësor i formës së prerë për pafajësinë e një personi kërkohej për të shmangur klasifikimin si person “i përfshirë në krimin e organizuar”.

45. Duke iu referuar deklaratës në parashtrimin e DSIK-së për disa informacione që lindin një dyshim të arsyeshëm për përfshirjen ose kontaktin e tij të papërshtatshëm me persona të përfshirë në krimin e organizuar, kërkuesi argumentoi se nëse do të kishte pasur prova të tjera përveç atyre që kishin të bënin me procesin në vitin 2016, ato duhet t'i ishin bërë të ditura KPK-së dhe kjo e fundit duhet t'ia kishte bërë të ditura atij. KPA-ja deklaroi se ky element nuk mbështetej shprehimisht në vendimin e KPK-së dhe, në çdo rast, ai vinte si rezultat i vlerësimit të përgjithshëm në përputhje me nenin 39 të Ligjit të Vetingut bazuar në informacionin e tre agjencive ligjzbatuese. Neni 39(2) autorizonte mosdeklarimin kur deklarimi do të rrezikonte sigurinë e një burimi ose ishte rezultat i një kushti të përcaktuar nga qeveria e një vendi tjetër që supozohet se ka dhënë informacionin. Neni A § 1 i Aneksit të Kushtetutës lejonte kufizime në të drejtat kushtetuese të një personi gjatë procesit të verifikimit.

46. Në përgjithësi, veprimet (kontakti i papërshtatshëm me personat e përfshirë në krimin e organizuar dhe një deklaratë e pasaktë) ishin të mjaftueshme – në përputhje me nenin DH §§ 3 dhe 4 të Aneksit të Kushtetutës – për një prezumim në favor të shkarkimit nga detyra sipas seksionit 61(2) dhe (3) të Ligjit të Vetingut.

3. Përfundim

47. Në përgjithësi, problemet serioze në lidhje me vlerësimin e figurës për shkak të kontaktit të papërshtatshëm me personat e përfshirë në krimin e organizuar dhe një deklaratë të pasaktë justifikuan zbatimin e nenit DH §§ 3 dhe 4 të Aneksit të Kushtetutës dhe shkarkimin nga puna sipas nenit 61(2) dhe (3) të Ligjit të Vetingut. Gjetjet e vlerësimit të kompetencës profesionale justifikuan përfundimin se kërkuesi kishte dëmtuar besimin e publikut në sistemin e drejtësisë dhe zbatimin e nenit 61(5) të Ligjit të Vetingut. KPA-ja la në fuqi vendimin e KPK-së të datës 17 korrik 2018, duke iu referuar nenit D §§ 3 dhe 5 dhe nenit DH §§ 3 dhe 4 të Aneksit të Kushtetutës dhe nenit 61(2), (3) dhe (5) të Ligjit të Vetingut.

48. Në qershor 2019, kërkuesi kërkoi një kopje të dosjes së çështjes nga KPA-ja për të përgatitur kërkesën e tij në Gjykatë. Sipas tij, në dosje nuk kishte asnjë dokument që do të paraqiste analizën

financiare të referuar në vendimin e KPA-së (shih paragrafin 36 më lart). Ai kërkoi që t'i jepej një kopje e këtij dokumenti. Në korrik 2019, KPA-ja e refuzoi kërkesën, duke deklaruar se, sipas rregulloreve të miratuara prej saj në qershor 2018, raporti i gjyqtarit relator, propozimi i tij/saj në lidhje me vendimin që do të merret, informacioni i shpërndarë për shqyrtim dhe votim nga gjyqtarët, projektvendimi dhe vërejtjet e bëra nga gjyqtarët gjatë diskutimeve dhe raportet e këshilltarëve ishin konfidenciale dhe nuk mund t'u zbuloheshin palëve.

III. INFORMACIONE TË TJERA

49. Në prill 2018, kërkuesi u regjistrua si avokat dhe mori licencën për të ushtruar profesionin e avokatit. Në vitin 2020, ai u regjistruar në regjistrin e avokatëve që nuk ushtrojnë profesionin (pasivë).

50. Më 13 janar 2022, Prokuroria e Posaçme kundër Krimit të Organizuar dhe Korrupsionit e paditi kërkuesin për veprën e mosrealizimit të deklarimit, mosdeklarimit, fshehjes ose deklarimit të rremë të pasurisë, interesave private të personave të zgjedhur dhe punonjësve publikë (neni 257/a § 2 i Kodit Penal). Ai akuzohej për deklarime të rreme në deklarimin e pasurisë për vetingun. Rezulton se këto procedura janë në pritje. Prokuroria e Posaçme nisi një hetim për pasuritë e kërkuesit në zbatim të nenit 3(1)(d) të ligjit nr. 10 192 të datës 3 dhjetor 2009 (shih paragrafin 70 në vijim). Një gjykatë urdhëroi sekuestrimin e tyre parandalues. Më 9 shkurt 2022, Gjykata e Posaçme e Apelit kundër Krimit të Organizuar dhe Korrupsionit e la në fuqi atë vendim, duke vënë në dukje se kishte tregues bindës që tregonin për përgjegjësinë e tij penale për një veprë sipas nenit 257/a § 2 të Kodit Penal.

51. Në procedura të veçanta, kërkuesi u dënua sipas nenit 190 § 1 të Kodit Penal (falsifikim stampash, vulash ose formularësh) për mosdeklarim të dënimit të vitit 1999 në Itali në vetëdeklarimin e tij sipas Aktit të Dekriminalizimit (shih paragrafin 8 më lart). Më 26 shtator 2022, Gjykata e Apelit e rrëzoi dënimin e tij dhe e shpalli të pafajshëm. Më 21 mars 2023, prokuroria paraqiti një ankesë kasacioni kundër vendimit të pafajësisë në Gjykatën e Lartë, ku ankimi është aktualisht në pritje.

KUADRI DHE PRAKTIKA PËRKATËSE LIGJORE

I. LIGJI DHE PRAKTIKA SHQIPTARE

52. Për një përmbledhje të ligjit vendës të zbatueshëm dhe të referencave të tjera, shih *Xboxhaj kundër Shqipërisë* (nr. 15227/19, §§ 93–209, 9 shkurt 2021). Parashikimet që përkojnë veçanërisht me procesin e vetingut në çështjen konkrete janë si më poshtë:

A. Procesi i Vetingut

1. Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë

53. Neni D i Aneksit të Kushtetutës parashikon si më poshtë:

“1. Subjektet e rivlerësimit i nënshtrohen deklarimit dhe kontrollit të pasurive të tyre, me qëllim që të identifikohen ata që kanë në pronësi ose në përdorim pasuri më 64 të mëdha nga sa mund të justifikohen ligjërisht, ose ata që nuk i kanë deklaruar saktësisht dhe plotësisht pasuritë e tyre dhe të personave të lidhur.

2. Subjekti i rivlerësimit dorëzon një deklaratë të re dhe të detajuar të pasurisë në përputhje me ligjin. Inspektorati i Lartë i Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurive dhe Konfliktit të Interesave kontrollon deklaratën e pasurisë dhe i dorëzon Komisionit një raport për ligjshmërinë e pasurive, për saktësinë dhe plotësinë e deklarimit, sipas ligjit.

3. Subjekti i rivlerësimit duhet të shpjegojë bindshëm burimin e ligjshëm të pasurive dhe të të ardhurave. Pasuri të ligjshme për qëllimet e këtij ligji konsiderohen të ardhurat që janë deklaruar dhe për të cilat janë paguar detyrimet tatimore. Elemente të tjera të pasurisë së ligjshme përcaktohen me ligj.

4. Nëse subjekti i rivlerësimit ka një pasuri më të madhe se dyfishi i pasurisë së ligjshme, ai prezumohet fajtor për shkeljen disiplinore, përveçse kur ai paraqet prova që vërtetojnë të kundërtën.

5. Nëse subjekti i rivlerësimit nuk e dorëzon deklaratën e pasurisë në kohë sipas ligjit, ai shkarkohet nga detyra. Nëse subjekti i rivlerësimit përpiqet të fshehë ose të paraqesë në mënyrë të pasaktë pasuritë në pronësi, posedim ose në përdorim të tij, zbatohet parimi i prezumimit në favor të masës disiplinore të shkarkimit dhe subjekti ka detyrimin të provojë të kundërtën.”

54. Neni DH i Aneksit të Kushtetutës, me emërtimin “Kontrolli i Figurës” parashikon si më poshtë:

“1. Subjektet e rivlerësimit dorëzojnë një deklaratë dhe i nënshtrohen një kontrolli të figurës, me qëllim identifikimin e atyre që kanë kontakte të papërshtatshme me persona të përfshirë në krimin e organizuar. Kontrolli i figurës për lidhje me personat e përfshirë në krimin e organizuar bazohet në deklaratën për figurën dhe prova të tjera, përfshirë vendimet e gjykatave shqiptare ose të huaja.

2. Subjektet e rivlerësimit plotësojnë dhe i dorëzojnë Komisionit një deklaratë të detajuar për figurën e tyre që mbulon periudhën nga data 1 janar 2012 deri në ditën e deklarimit, sipas ligjit. Deklarata mund të përdoret si provë vetëm në këtë proces dhe në asnjë rast gjatë një procesi penal.

3. Nëse subjekti i rivlerësimit ka kontakte të papërshtatshme me persona të përfshirë në krimin e organizuar zbatohet prezumimi në favor të masës disiplinore të shkarkimit dhe subjekti ka detyrimin të provojë të kundërtën.

4. Nëse subjekti i rivlerësimit nuk e dorëzon në kohë deklaratën për figurën sipas ligjit, ai shkarkohet. Nëse subjekti i rivlerësimit përpiqet të bëjë deklarime të pasakta, ose të fshehë kontaktet me persona të përfshirë në krimin e organizuar, zbatohet prezumimi në favor të masës disiplinore të shkarkimit dhe subjekti ka detyrimin të provojë të kundërtën.”

2. Ligji nr. 84/2016 për Vlerësimin Kalimtar të Gjyqtarëve dhe Prokurorëve (“Ligji i Vetingut”)

a) Dispozita të përgjithshme

55. Sipas neneve 22 dhe 23, çdo organ verifikimi asistohet nga Njësia e Shërbimit Ligjor, e cila kryen veprimtari këshillimore dhe mbështetëse në procesin e vendimmarrjes. Këshilltarët ligjorë vlerësojnë dosjen dhe përgatisin një raport për çështjen. Këshilltarët financiarë studiojnë dosjen nga pikëpamja financiare dhe ekonomike dhe përgatisin një raport financiar që përmban, në veçanti, një vlerësim financiar të pasurisë së subjektit të vetingut. Këshilltarët dhe personat e lidhur me ta duhet të dorëzojnë një deklaratë vjetore të pasurisë (neni 26). Ata marrin 80% të pagës mujore të anëtarëve të organeve të vetingut (neni 29). Stafi i organeve të verifikimit ka të drejtën e mbrojtjes së veçantë shtetërore për jetën, shëndetin dhe pronën e tyre, siç përcaktohet në legjislacionin përkatës (neni 25).

56. Sipas nenit 45, anëtarët e KPK-së dhe KPA-së hetojnë dhe vlerësojnë të gjitha faktet dhe rrethanat e nevojshme për procedurën e rivlerësimit. Organet e vetingut, për të vërtetuar fakte dhe rrethana, mund të mbledhin deklarata nga subjekti i vetingut, dëshmitarët, ekspertët dhe publiku (neni 49). Gjatë hetimit administrativ, KPK-ja dhe KPA-ja mund të kërkojnë informacion nga çdo subjekt i së drejtës publike (nenet 49 dhe 50). Ata administrojnë dokumentet e nevojshme për hetimin. Sipas nenit 52, nëse KPK-ja ose KPA-ja arrijnë në përfundimin se provat kanë arritur standardin e provës (provat kanë nivele të provueshmërisë) sipas nenit 45, subjekti i verifikimit ka barrën e paraqitjes së provave ose shpjegimeve të tjera për të kundërtën.

57. Sipas nenit 61, shkarkimi nga detyra mund të urdhërohet nëse:

“1. personi i rivlerësuar rezulton se ka deklaruar më shumë se dyfishi i pasurisë së ligjshme gjatë vlerësimit të pasurisë, përfshirë edhe personat e lidhur me të.

2. kur rezulton me probleme serioze gjatë kontrollit të figurës, sepse personi i rivlerësuar ka kontakte të papërshtatshme me personat e përfshirë në krimin e organizuar që bën të pamundur vazhdimin e detyrës.

3. kur rezulton se personi i rivlerësuar ka bërë deklaram të pamjaftueshëm për kriterin e kontrollit të figurës dhe pasurisë, sipas parashikimeve të neneve 39 dhe 33 të këtij ligji.

4. kur personi i rivlerësuar rezulton si i papërshtatshëm nga vlerësimi i aftësive profesionale.

5. Në rast se nga vlerësimi tërësor, në kuptim të nenit 4, pika 2, të këtij ligji, rezulton se subjekti i rivlerësimit ka cenuar besimin e publikut të sistemi i drejtësisë dhe ndodhet në kushtet e pamundësisë për plotësimin e mangësive nëpërmjet programit të trajnimit.”

b) Kriteret e rivlerësimit

i. Vlerësimi i pasurisë

58. Sipas nenit 32, kur një subjekt i verifikimit nuk është në gjendje që objektivist të paraqesë dokumentin që justifikon legjitimitetin e krijimit të një pasurie, ai ose ajo duhet t'i vërtetojë organit të verifikimit se dokumenti mungon, ka humbur ose nuk mund të riprodhohet ose të merret në një mënyrë tjetër. Organi i vetingut vendos nëse arsyetohet mosparaqitja e dokumentit.

ii. Vlerësimi i figurës

59. Neni 3 i Ligjit përkufizon:

a) “Kontakt i papërshtatshëm” është një takim, komunikim elektronik ose çfarëdo mënyre tjetër takimi i qëllimshëm, që nuk është në pajtim me ushtrimin e detyrës nga subjekti i rivlerësimit;

b) “Person i përfshirë në krimin e organizuar” është çdo person që është dënuar ose proceduar penalisht, për një nga veprat e parashikuara në pikën 1, të nenit 3, të ligjit nr. 10 192, datë 3.12.2009, të ndryshuar (shih paragrafin 70 në vijim) me përjashtim të rastit kur është deklaruar i pafajshëm me vendim gjyqësor të formës së prerë. Personi konsiderohet i përfshirë në krimin e organizuar edhe kur: a) procedimi penal i filluar ndaj tij pushohet nga organi procedues për shkak të vdekjes, ose sepse nuk mund të merret si i pandehur dhe nuk mund të dënohet (shih edhe paragrafin 66 në vijim); b) deklarohet i pafajshëm nga gjykata pasi vepra penale është kryer nga një person, që nuk mund të akuzohet ose dënohet;

c) “Krim i organizuar, trafikimi dhe korrupsioni” përfshijnë veprat penale që sipas nenit 75/a të Kodit Procedurës Penale (shih paragrafin 65 në vijim) janë në kompetencë të Gjykatës së Krimeve të Rënda, ose të çdo gjykate tjetër që mund të zëvendësojë atë në ushtrimin e këtyre kompetencave.

60. Sipas nenit 34 të Ligjit, objektivi i kontrollit të figurës është verifikimi i deklaratave dhe të dhënave të subjektit të vetingut, për të identifikuar subjektet e vetingut me kontakte të papërshtatshme me persona të përfshirë në krimin e organizuar, siç parashikohet në nenin DH të Aneksit të Kushtetutës (shih paragrafin 54 më lart). Sipas nenit 35, subjekti i verifikimit duhet të plotësojë formularin e deklaramit të figurës dhe ta dorëzojë atë në Drejtorinë e Sigurisë së Informacionit të Klasifikuar (“DSIK”). DSIK-ja fillon procedurat e kontrollit të figurës, në përputhje me nenet 4(4), 37 dhe 38 të Ligjit.

61. Sipas nenit 36, organet e verifikimit, në bashkëpunim me DSIK-në, janë përgjegjëse për administrimin e kontroleve të figurës. Një grup pune i ngritur nga DSIK-ja, Shërbimi Informativ Shtetëror dhe Shërbimi i Çështjeve të Brendshme dhe Ankesave pranë Ministrisë së Brendshme kryen detyrat sipas ligjit. Sipas nenit 37, grupi i punës duhet t'u përmbahet kërkesave të përgjithshme për kontrollin e figurës, si: a) verifikimi i saktë i identitetit, i të kaluarës dhe të tashmes, për çdo individ; b) verifikimin nëse ai ose ajo ka demonstruar tendenca kriminale të përfshirjes në krimin e organizuar; c) një vlerësim i përgjithshëm nëse individi mund të vihet nën presion nga strukturat kriminale; dhe ç) nëse individi që ka qenë, është ose tenton të përfshihet fshehurazi (në krimin e organizuar) qoftë i vetëm, në bashkëpunim me ose si pjesë e një organizate kriminale.

62. Sipas nenit 38, kontrolli i figurës duhet të bazohet në provat, inteligjencën dhe informacionin më të saktë në dispozicion. Vlerësimi duhet të përmbajë rrethanat që mbështesin një konstatim, si dhe çdo rrethanë lehtësuese. Një vlerësim historik që nuk merr parasysh rrethanat mbështetëse dhe lehtësuese është i paplotë. Neni 38 rendit: i. shembuj të situatave të kontaktit të papërshtatshëm, siç

është komunikimi jo rastësor me një person të përfshirë në krimin e organizuar; ii. shembuj të rrethanave lehtësuese, të tilla si kur subjekti i verifikimit argumenton në mënyrë të besueshme se ai ose ajo nuk ishte në dijeni se personi ishte i përfshirë në krim të organizuar, ose është distancuar nga ai person; iii. shembuj të situatave ku mund të arrihej në përfundimin se deklarimi i figurës nuk ishte plotësuar plotësisht dhe me vërtetësi, të tilla si mosdeklarimi i kontakteve që krijohen nga informacioni përkatës dhe i besueshëm që vërtetohet ose konsiderohet si i besueshëm, dhe subjekti i verifikimit ka pasur të tjera kontakte që ose janë deklaruar ose vendosur, ose ka prova të tjera të një përfitimi, veprimi ose pasoje nga ai kontakt që krijon një dyshim të arsyeshëm se informacioni i marrë është i vetmi shpjegim i besueshëm; dhe iv. rrethanat ose faktorët e mëtejshëm lehtësues që mund të konsiderohen si një shpjegim i besueshëm për kontaktin ose mosdeklarimin.

63. Sipas nenit 39, DSIK-ja, në bashkëpunim me grupin e punës, verifikon nëse informacioni është i saktë dhe nëse subjekti i vetingut ka pasur kontakte të papërshtatshme me persona të përfshirë në krimin e organizuar ose anëtarë të dyshuar të organizatave kriminale (*me personat e përfshirë në krimin e organizuar ose me persona të dyshuar të krimit të organizuar*). DSIK-ja paraqet një raport në KPK. Ky raport përcakton nëse subjekti i vetingut e ka plotësuar plotësisht dhe me vërtetësi deklaratën e historikut dhe nëse ka informacion në të ose gjetkë që tregon se ai ose ajo ka pasur kontakte të papërshtatshme me persona të përfshirë në krimin e organizuar dhe një rekomandim për përshtatshmërinë për të vijuar të mbajë detyrën publike. Raporti ofron një përshtatshmëri të atij kontakti dhe faktorëve të parashikuar sipas nenit 38 të Ligjit. Informacioni nuk bëhet publik nëse rrezikon sigurinë e një burimi ose është rezultat i një kushti nga një qeveri e huaj.

64. Formulari standard i deklarimit për figurën përfshin pyetjet e mëposhtme: “A keni qenë ndonjëherë i përfshirë në aktivitete që lidhen me krimin e organizuar?”; “A keni pasur kontakte të papërshtatshme në formën e një takimi, komunikimi elektronik apo ndonjë mënyrë tjetër për një takim të qëllimshëm, me një ose më shumë persona të përfshirë në krimin e organizuar, i cili nuk është në përputhje me ushtrimin e detyrës?”; “A keni pasur kontaktet e duhura me persona të përfshirë në krimin e organizuar gjatë ushtrimit të detyrës suaj?”; dhe “A keni pranuar/këmbyer para, favore, dhurata ose pasuri me një person të përfshirë në krimin e organizuar?”

B. Legjislacioni dhe praktika të tjera në lidhje me çështjen

1. Kodi i Procedurës Penale

65. Sipas nenit 75/a (a) të Kodit, të ndryshuar me ligjin nr. 35/2017, Gjykata Kundër Korrupsionit dhe Krimit të Organizuar trajton disa krime, përfshirë ato parashikuar në nenet 244 dhe 259 të Kodit Penal.

66. Sipas nenit 328, me përfundimin e hetimeve paraprake, prokurori pushon akuzën ose çështjen kur, ndër të tjera, vepra nuk është vepër penale, personi nuk mund të akuzohet ose ndëshkohet ose i pandehuri ka vdekur.

67. Sipas nenit 329/c, shtuar në vitin 2017, kur pas vendimit për pushimin e akuzës ose çështjes, zbulohen të dhëna ose prova të reja që tregojnë se vendimi ka qenë i pabazuar, gjyqtari mund ta revokojë atë, me kërkesë të prokurorit.

2. Ligji nr. 9049 i 10 prillit 2003 (Ligji i Deklarimit të Pasurive)

68. Sipas nenit 4, zyrtarët publikë duhet të paraqesin deklaratat vjetore pranë ILDKPKI-së për interesat private, burimet e krijimit të tyre, si dhe për detyrimet financiare, ndër të tjera, për pasuritë e paluajtshme dhe të drejtat reale mbi to; pasuritë e luajtshme, të regjistruara në regjistrat publikë; artikuj me vlerë të veçantë mbi 300,000 lekë; detyrimet financiare ndaj personave juridikë dhe fizikë; të ardhurat personale për vitin, nga paga ose pjesëmarrja në borde, komisione ose çdo aktivitet që sjell të ardhura personale; interesat private të subjektit që përputhen, përmbajnë, bazohen ose burojnë nga marrëdhënia familjare ose bashkëjetesa; dhe çdo shpenzim të deklarueshëm mbi 300,000 lekë të kryera gjatë vitit të deklarimit.

69. Sipas nenit 38, zbulimi i rremë i pasurisë përbën veprë penale sipas ligjit penal në fuqi (neni 257/a i Kodit Penal).

3. *Ligji nr. 10 192, datë 3 dhjetor 2009 "Për parandalimin dhe luftimin e krimit të organizuar, trafikimit, korrupsionit dhe krimeve të tjera nëpërmjet masave parandaluese në lidhje me pasuritë" i ndryshuar.*

70. Sipas nenit 3, Ligji ka të bëjë me personat për të cilët ekziston një dyshim/dyshim i arsyeshëm në bazë të indicieve, ndër të tjera, për pjesëmarrje në bandat e armatosura, organizata kriminale dhe grupe të strukturuar kriminale, dhe kryerja e krimeve prej tyre, si dhe kryerja e një sërë krimesh të tjera, përfshirë nenin 244 të Kodit Penal, ku ka të dhëna për pasuri të paligjshme. Vepra e parashikuar në nenin 259 të Kodit Penal i është shtuar listës me ligjin nr. 70/2017. Sipas nenit 24, gjykata urdhëron konfiskimin e pasurisë së një personi nëse ekziston një dyshim/dyshim i arsyeshëm bazuar në indiciet për përfshirjen e tij/saj në aktivitetet kriminale të specifikuar në nenin 3 dhe nuk provohet se pasuritë kanë origjinë ligjore, ose personi nuk ka justifikuar posedimin e pasurive ose të të ardhurave që janë në shpërpjesëtim me nivelin e të ardhurave ose me fitimet e fituara nga burimet e ligjshme të deklaruar prej tij. Pasuria mund të konfiskohet edhe kur procedimi penal për veprat e sipërpërmendura është ndërprerë ose personi shpallet i pafajshëm, përveç kur kjo është për shkak se vepra nuk ka ekzistuar ose nuk ka qenë veprë penale, ose sepse ai person nuk ka kryer shkelje.

4. *Ligji nr. 138/2015, "Për sigurimin e integritetit të personave që ushtrojnë, zgjidhen apo emërohen në funksione publike" (Ligji i Dekriminalizimit)*

71. Sipas neneve 2 deri në 5, të ndryshuar me ligjin nr. 38/2016, personat që do të emërohen në funksione publike duhet të plotësojnë dhe nënshkruajnë një formular vetëdeklarimi që deklaron mungesën e arsyeve që pengojnë emërimin e tyre, si, ndër të tjera, mungesa e një dënimi penal të formës së prerë – brenda ose jashtë Shqipërisë – me një dënim me burgim për një sërë veprash të renditura në ligj. Deklarimi i rremë dënohet sipas nenit 190 të Kodit Penal.

72. Formulari standard i vetëdeklarimit përmban pyetjet e mëposhtme: "A keni qenë ndonjëherë i dënuar me vendim gjyqësor të formës së prerë nga një autoritet gjyqësor shqiptar apo i huaj?"; "A jeni dënuar me burgim me vendim gjykate jo të formës së prerë nga një autoritet gjyqësor shqiptar apo i huaj, për një çështje penale të pazgjidhur me vendim gjyqësor të formës së prerë?"; "A keni qenë ndonjëherë nën hetim apo gjykim nga një autoritet i huaj, për kryerjen e një vepre penale?"; dhe "A jeni arrestuar apo arrestuar ndonjëherë nga organet e zbatimit të ligjit për kryerjen e një vepre penale?".

5. *Vendimi i Gjykatës Kushtetuese nr. 2/2017*

73. Për sa i përket vlerësimit të figurës, Gjykata Kushtetuese nxori përfundimet e mëposhtme:

a) Vlerësimi do të bazohet në një deklaratë të plotësuar nga personi që kontrollohet dhe prova të tjera, si vendimet e gjykatave vendëse ose të huaja. Sipas nenit 36(1) të Ligjit të Vetingut, organet e verifikimit, në bashkëpunim me DSIK-në, do të jenë përgjegjës për kontrollin e figurës. Duke iu referuar përmbledhjes *amicus curiae* të Komisionit të Venecias (shih paragrafin 74 më poshtë), Gjykata Kushtetuese pranoi se institucionet e përmendura në seksionin 36 të Ligjit të Vetingut do të luanin një rol aktiv në kryerjen e vlerësimit të figurës.

b) Duke pasur parasysh nenin Ç § 4 të Aneksit të Kushtetutës dhe nenet 45, 50 dhe 51 të Ligjit të Vetingut, organet e verifikimit do të kryejnë mbikëqyrjen e përgjithshme mbi kontrollin e figurës. Organet e tjera të përfshira në procesin e vetingut do të ndihmonin organet e vetingut në përmbushjen e mandatit të tyre. Në të gjitha rrethanat, duke iu referuar nenit 4(2) të Ligjit të Vetingut dhe nenit 179/b § 5 të Kushtetutës, vendimmarrja përfundimtare do t'i takonte KPK-së dhe KPA-së, të cilat do të krijoheshin si institucione të pavarura dhe të paanshme. Organet e vetingut do të kryenin funksione mbikëqyrëse dhe vlerësuese dhe nuk do të detyroheshin nga konstatimet e bëra nga institucionet e tjera ndihmëse. Për sa kohë që agjencitë ligjzbatuese kishin një

rol ndihmës dhe veprimtaria e tyre ishte subjekt i mbikëqyrjes dhe kontrollit të organeve të vetingut, ato nuk do të mund të fillonin veprimtarinë e tyre pa krijimin paraprak të organeve të vetingut.

c) Nisur nga qëllimi, funksionimi, ekspertiza dhe detyrat e tyre, organet ndihmëse do të ndihmonin organet e vetingut në ushtrimin e funksioneve të tyre kushtetuese dhe përmbushjen e misionit të tyre në zbatim të parimeve të bashkëpunimit, ndërveprimit dhe koordinimit të të gjitha institucioneve të përfshira në procesin e vetingut. Këto organe nuk do të kryenin detyrat e tyre pa kontrollin e KPK-së dhe KPA-së. Kjo ishte edhe më e rëndësishme për të shmangur çdo ndërhyrje të mundshme nga pushteti ekzekutiv në procesin e verifikimit, veçanërisht për sa i përket kontrollit të figurës.

d) Organet e verifikimit ishin të vetmet organe të autorizuara për të shkarkuar një gjyqtar ose prokuror nga detyra. Vetëm ata mund të përcaktonin nëse deklaratat ishin dorëzuar brenda afatit të përcaktuar. Në përfundim të procedurës ata do të jepnin një vendim të arsyetuar ku përshkruhej e gjithë vendimmarrja.

II. MATERIALE TË TJERA NË LIDHJE ME ÇËSHTJEN

74. Pjesët përkatëse të përmbledhjes *amicus Curiae* të Komisionit të Venecias për Gjykatën Kushtetuese në Ligjin e Vetingut (Opinion nr. 868/2016 i datës 12 dhjetor 2016, CDL-AD (2016)(036) parashikojnë si në vijim:

“28. ... Nëse procesi i vetingut kryhet ose kontrollohet nga ekzekutivi, i gjithë procesi i vetingut mund të rrezikohet. Prandaj, është e rëndësishme të sigurohet që përfshirja e ekzekutivit, në ligj dhe në praktikë, të kufizohet në masën që është rreptësisht e nevojshme për funksionimin efektiv të organeve të vetingut.

...

35. ... Megjithatë, shqetësimi mbetet se në rrethana të caktuara, sipas nenit 39(2) në lidhje me kontrollin e figurës, informacioni i mbledhur si rezultat i kontrollit të figurës ‘nuk do të zbulohet nëse rrezikon sigurinë e një burimi ose është rezultat i një kushti nga një qeveri e huaj’. Në këtë rast, institucioneve të rivlerësimit mund t’u mungojë mundësia e rivlerësimit të pavarur dhe do të mund të mbështeteshin vetëm në kontrollin/vlerësimin e bërë nga Autoriteti i Sigurisë Kombëtare. Kështu, rregulli i ndalimit të zbulimit të informacionit mund të jetë i mundur vetëm nëse informacioni në fjalë është i favorshëm për të vlerësuarin ...

54. Përdorimi i këtyre vlerësimeve për qëllime të rivlerësimit duhet të jetë nën mbikëqyrjen dhe kontrollin e Komisionit të Pavarur dhe subjekt i kontrollit të apelit të Kolegjit të Apelineve. Ndërsa Komisioni i Venecias nuk sheh ndonjë kundërshtim për përdorimin e një grupi të tillë pune, disa shqetësime mund të formulohen në lidhje me përdorimin e grupeve të punës që përbëhen vetëm nga personeli i sigurisë, në të cilat nuk duket të jetë i përfshirë asnjë përfaqësues i vetë Komisionit të Pavarur. Për më tepër, mund të ketë shqetësime edhe për nenin 39(2) fjalë e fundit, se informacioni nuk duhet të zbulohet nëse rrezikon sigurinë e një burimi ose është rezultat i një kushti nga një qeveri e huaj. Kjo është e arsyeshme, por vetëm me kusht që informacioni të jetë i favorshëm për të vlerësuarin ...”

LIGJI

I. PRETENDIMI PËR ABUZIM ME TË DREJTËN PËR TË BËRË NJË KËRKESË

75. Qeveria argumentoi se kërkuesi kishte abuzuar me të drejtën e tij për të bërë një kërkesë sipas nenit 34 të Konventës, sepse ankesat e tij – në lidhje me aksesin në raportin e DSIK-së dhe ushtrimin e profesionit të avokatit – bazoheshin në fakte të pavërteta. Në veçanti, pretendimi i kërkuesit se ai nuk mund të ushtronte profesionin e avokatit ishte i pavërtetë sepse ai kishte një licencë për të ushtruar profesionin e avokatit dhe ajo nuk i ishte hequr; ai nuk e kishte informuar Gjykatën në përputhje me rrethanat. Pavarësisht pretendimit të tij në Gjykatë, ai ishte pajisur me raportin e DSIK-së në procedurën e vetingut.

76. Ankuesi pretendoi se thelbi i ankesës së tij kishte të bënte me dispozitat e ligjit për avokatët që vendosin ndalimin e ushtrimit të avokatisë pas shkarkimit nga detyra në procedurat e verifikimit dhe rrezikun për t'u përjashtuar pa asnjë mundësi për t'u reregjistruar; dhe se ankesa e tij tjetër para Gjykatës lidhej me aksesin në provat që justifikonin përfundimet në raportin e DSIK-së.

77. Gjykata vlerëson se duke pasur parasysh shpjegimet e dhëna nga ankuesi, nuk ka arsye për të arritur në përfundimin se ai kishte fshehur informacion në lidhje me thelbin e çështjes, në një përpjekje të qëllimshme për të mashtruar Gjykatën. Gjykata vëren se qëllimi i ankesës tjetër të tij para Gjykatës ka të bëjë me pretendimin për mosdeklarimin e dokumenteve ose provave që e shtynë DSIK-në të bënte gjetjet në raportin e saj. Duke pasur parasysh praktikën gjyqësore përkatëse (shih *X dhe të tjerët kundër Bullgarisë* [DHM], nr. 22457/16, § 145, 2 shkurt 2021; *G.I.E.M. S.R.L. dhe të tjerët kundër Italisë* [DHM], nr. 1828/06 dhe 2 të tjerët, § 172, 28 qershor 2018; *Gross kundër Zvicrës* [DHM], nr. 67810/10, § 28, GJEDNJ 2014; dhe *Centro Europa 7 S.r.l. dhe Di Stefano kundër Italisë* [DHM], nr. 38433 § 97, KEDNJ 2012), Gjykata hedh poshtë kundërshtimin e Qeverisë.

II. PRETENDIMI PËR SHKELJE TË NENIT 6 TË KONVENTËS

78. Ankuesi u ankua se ai nuk kishte pasur një seancë të drejtë dhe publike nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme e krijuar me ligj në procedurat e verifikimit, në kundërshtim me nenin 6 të Konventës, pjesa përkatëse e të cilit parashikon si më poshtë:

“1. Në përcaktimin e të drejtave dhe detyrimeve të tij civile..., çdokush ka të drejtën e një gjykimi të drejtë dhe publik brenda një kohe të arsyeshme nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme e krijuar me ligj...”

A. Pranueshmëria

1. Ankesat në lidhje me të drejtën për një gjykim të drejtë

79. Qeveria iu referua kërkesës për të shterur mjetet juridike të brendshme, duke deklaruar, në thelb, se ankesat procedurale të ankuesit ishin abuzive, të pambështetura, ose të pabazuara, sepse ai nuk kishte kërkuar një zgjatje të afatit kohor për studimin e dosjes së çështjes dhe bërjen e parashtrësive, apo shtyrjen e seancës dëgjimore të KPK-së më 10 korrik 2018. Për më tepër, ai nuk kishte kërkuar akses në asnjë informacion konfidencial që mund të ishte në dosjen e çështjes para organeve të vetingut ose “në dosjen e tij”.

80. Ankuesi parashtrroi se argumentet e Qeverisë në lidhje me pranueshmërinë e ankesës ishin të pabazuara. Ai kishte bërë çdo përpjekje të arsyeshme për të ushtruar të drejtat e tij procedurale në masën e lejuar nga ligji shqiptar.

81. Duke pasur parasysh gjetjet e saj në çështjen *Xboxhaj kundër Shqipërisë* (nr. 15227/19, §§ 236–46, 9 shkurt 2021), Gjykata vlerëson se aspekti civil i nenit 6 § 1 të Konventës është i zbatueshëm dhe se aspekti penal i nenit 6 është i pazbatueshëm. Gjykata gjithashtu gjykon se parashtrimet e mbetura të Qeverisë kanë të bëjnë me arsyeshmërinë e pretendimeve sipas nenit 6 të Konventës. Për sa i përket kërkesës për shterimin e mjeteve juridike të brendshme, dhe për të njëjtat arsye si në çështjen *Xboxhaj*, cituar më lart, § 250, kundërshtimi i Qeverisë duhet të hidhet poshtë.

82. Gjykata vlerëson se ankesa në lidhje me garancitë e një gjykimi të drejtë sipas nenit 6 § 1 nuk është haptazi e pabazuar dhe as e papranueshme për asnjë arsye tjetër të renditur në nenin 35 të Konventës. Prandaj, ajo duhet të shpallet e pranueshme.

2. Ankesa të tjera sipas nenit 6 të Konventës

a) Gjykata e pavarur dhe e paanshme e krijuar me ligj

83. Ankuesi u ankua se organet e vetingut, në përgjithësi, dhe për sa i përket trupave gjyqësore që dëgjuan çështjen e tij, nuk kishin qenë të pavarura dhe të paanshme. Vëzhgimet e palëve janë të ngjashme me ato në çështjen *Xboxhaj* (cituar më lart, §§ 260-75). Gjykata vlerëson se ankuesi nuk ka ngritur ndonjë argument meritor dhe nuk gjen arsye për t'u larguar nga gjetjet e saj në çështjen

Xhoxhaj (§§ 294-317). Prandaj, kjo ankesë është haptazi e pabazuar dhe duhet të refuzohet në përputhje me nenin 35 §§ 3 (a) dhe 4 të Konventës.

84. Gjykata vëren se në kërkesën e tij kërkuesi iu referua – si pjesë e argumenteve të tij në lidhje me zbatueshmërinë e nenit 6 dhe në lidhje me kërkesën për një gjykatë të pavarur dhe të paanshme – disa defekteve të supozuara në procedurën e emërimit për anëtarë të caktuar në organet e vetingut. Në vëzhgimet e tij të muajit nëntor 2020, ai argumentoi më tej, për arsye të ngjashme, se KPA-ja në rastin e tij nuk kishte qenë një gjykatë “e krijuar me ligj” (shih gjithashtu *Besnik Cani kundër Shqipërisë*, nr. 37474/20, §§ 66–73, 4 tetor 2022, dhe *Sevdari kundër Shqipërisë*, nr.40662/19, §§ 109–13, 13 dhjetor 2022). Qeveria argumentoi se ankesa ishte e vonuar. Kështu, duke lënë mënjanë çështjen nëse mjetet juridike të brendshme janë shteruar (po aty), Gjykata vlerëson se kërkuesi nuk ka treguar se ai ishte në përputhje me rregullin e zbatueshëm të gjashtë muajve të zbatueshëm në atë periudhë sipas nenit 35 § 1 të Konventës (shih, në një kontekst të ngjashëm dhe në të njëjtën mënyrë, *Xhoxhaj*, cituar më sipër, §§ 252–57). Prandaj, kjo ankesë është paraqitur jashtë afatit dhe duhet të refuzohet në përputhje me nenin 35 §§ 1 dhe 4 të Konventës.

b) Seancë publike përpara KPA

85. Qeveria deklaroi se KPA-ja e kishte njoftuar kërkuesin se çështja do të shqyrtohej sipas procedurës së zakonshme me shkrim. Ai nuk kishte kërkuar një seancë dëgjimore publike dhe për këtë arsye nuk arriti të shteronte mjetet juridike vendëse. Kërkuesi argumentoi se Ligji i Vetingut nuk parashikonte një seancë dëgjimore gojore dhe publike përpara KPA-së dhe nuk lejonte një subjekt i vetingut të kërkonte një të tillë. Parashtrimet e tjera të palëve janë të ngjashme me vërejtjet e bëra në *Xhoxhaj* (cituar, më lart, §§ 337–38).

86. Gjykata nuk ka nevojë të adresojë kundërshtimin paraprak të Qeverisë, sepse ajo nuk ka gjetur më parë në çështjen *Xhoxhaj* (cituar më lart, § 343) asnjë shkelje të nenit 6 § 1 të Konventës pasi natyra e procedurës nuk kërkonte një seancë dëgjimore publike për ankim. Rrethanat e çështjes në fjalë janë të ngjashme. Prandaj, kjo ankesë është haptazi e pabazuar dhe duhet të refuzohet në përputhje me nenin 35 §§ 3 (a) dhe 4 të Konventës.

B. Themeli

87. Gjykata vëren që në fillim se procedurat e verifikimit në lidhje me kërkuesin u ndoqën për secilin nga tre komponentët e procesit të verifikimit. Gjatë gjithë procedurës, ai ushtroi të drejtat e tij procedurale në lidhje me secilin komponent dhe ngriti ankesa procedurale brenda secilit prej tyre. Vlerësimi i organeve të verifikimit brenda secilit kriter u përmbyll me një konstatim sipas një prej paragrafëve të seksionit 61 të Ligjit të Vetingut në lidhje me arsyet e shkarkimit (shih paragrafët 27, 28, 31, 33, 35 dhe 46–47 më lart). Për sa i përket të drejtës për një gjykim të drejtë sipas nenit 6 të Konventës, kërkuesi ndoqi një linjë të ngjashme argumentimi përpara Gjykatës, duke ngritur aspekte të ndryshme brenda ankesës së tij sipas nenit 6 lidhur me, respektivisht, komponentët e procesit të verifikimit që lidhen me kontrollin e pasurisë dhe kontrollin e figurës.

88. Duke pasur parasysh sa më sipër, Gjykata do të shqyrtojë me radhë argumentet e kërkuesit në lidhje me kriteret e rivlerësimit në procedurat e verifikimit kundër tij për sa i përket të drejtës së tij për një gjykim të drejtë sipas nenit 6 § 1 të Konventës.

1. Vlerësimi i pasurisë

a) Parashtrimet e palëve

i. Kërkuesi

89. Sa i përket procedurave përpara KPK-së, kërkuesi kishte pasur kohë nga data 28 maj deri më 22 qershor 2018 për të përgatitur mbrojtjen e tij. Duke mos marrë asnjë përgjigje në kërkesën e tij më 6 qershor 2018 mbi metodologjinë e KPK-së për raportin e saj financiar, ai kishte paraqitur vëzhgimet e tij më 22 qershor 2018. Pas kërkesës së tij të përsëritur më 2 korrik 2018, KPK-ja ia kishte ofruar përgjigjen më 3 korrik 2018 (d.m.th. pak para seancës dëgjimore të listuar për 4 korrik

2018) me një raport financiar të rishikuar duke përfshirë gjendjen e tij financiare për vitet 1992–2002, dhe i kishte dhënë atij afat deri më 6 korrik 2018 për të paraqitur komente ose prova. Kështu, ai kishte vetëm gjashtë ditë për të kundërshtuar raportin financiar dhe vetëm tre ditë për të paraqitur provat. Legjislacioni nuk specifikonte afatet kohore dhe mundësinë për të kërkuar kohë shtesë. E drejta për të kërkuar shtyrje nuk renditej në të drejtat e një subjekti vetingu. Kërkuesi kishte pasur në mënyrë ekuivoke, si në ligj, edhe në praktikë, të drejtën për të shtyrë shqyrtimin e çështjes së tij për të përgatitur mbrojtjen e tij. Nuk kishte probabilitet që një shtyrje e tillë do të ishte dhënë, po ta kishte kërkuar.

90. Për sa i përket procedurave përpara KPA-së, kontrolli i tij financiar ndryshonte dukshëm nga ai i KPK-së dhe nuk i ishte bërë i ditur. Ai kishte mësuar për ekzistencën e tij me anë të vendimit të KPA-së dhe kështu nuk mund të kishte kërkuar kohë shtesë për të përgatitur një përgjigje. Pas procedurave të verifikimit, KPA-ja kishte refuzuar të bënte publik një dokument të brendshëm konfidencial në lidhje me atë vlerësim financiar.

91. Organet e vetingut kishin llogaritur ose vlerësuar shpenzimet vjetore të jetesës për vitet 1992–2003 në mënyra të ndryshme. Me kërkesë të Komisionerit Publik, në vitin 2021 KPA-ja kishte nxjerrë disa udhëzime për këtë çështje sipas nenit 66(2) të Ligjit të Vetit. Edhe pse ILDKPKI kishte informuar kërkuesin se vlerësimi i tij bazohej në të dhënat e Institutit Kombëtar të Statistikave, ky i fundit më pas kishte treguar se nuk kishte të dhëna zyrtare për periudhën para vitit 2000. Kështu, përllogaritjet e organeve të vetingut në rastin e tij nuk ishin bazuar mbi ndonjë të dhënë zyrtare referimi. Mungesa e të dhënave të tilla u përkthye në një diskrecion të pakufizuar për organet e vetingut dhe standarde të dyfishta. KPK kishte vlerësuar se shpenzimet e tij të jetesës për vitet 1992–2003 ishin dy deri në dhjetë herë më të larta se në vendimet e tjera të dhëna gjithashtu në vitin 2018 për sa i përket përbërjeve identike të familjes.

92. E drejta e brendshme nuk përcaktonte afatet e parashkrimit. Autoritetet mund të kthehen shumë prapa në të kaluarën e një subjekti vetingu dhe të ndryshojnë barrën e provës për pothuajse çdo fakt apo rrethanë të së shkuarës, sado i parëndësishëm apo i largët qoftë. Afatet e parashkrimit garantonin siguri juridike, jepnin mbrojtje nga pretendimet e vjetra të cilat mund të ishin të vështira për t'u kundërshtuar dhe parandalonin padrejtësitë që mund të lindnin nëse gjykatave do t'u kërkohej të vendosnin për ngjarjet që kanë ndodhur në të kaluarën e largët në bazë të provave që mund të ishin bërë të pabesueshme dhe të paplota për shkak të kalimit të kohës. Kërkuesi duhej të provonte se ai dhe gruaja e tij kishin grumbulluar të ardhura të mjaftueshme në fillim të viteve 1990 për të justifikuar blerjen e dy apartamenteve dhe për të vërtetuar shpenzimet e sakta për rinovimet në vitin 2000 dhe 2003. Shtrirja e gjerë kohore e procesit të verifikimit e kishte vënë kërkuesin në një pozitë të pamundur. Gjatë procedurës, ai kishte argumentuar se ishte objektivisht e pamundur të vërtetoheshin ato shpenzime apo kursime pothuajse njëzet vjet më vonë. Ligji i Vetit nuk sqaronte se çfarë përbënte mjetin e pranueshëm për të konfirmuar ligjshmërinë e të ardhurave, ose në çfarë mase mund të justifikoheshin mangësitë në dokumentacion (si mungesa e provave për aktivitetet mbi njëzet vjet ose mungesa e dokumenteve bankare). Legjislacioni nuk merrte parasysh ndryshimet e shpeshta në ligjet fiskale dhe financiare, ekonominë informale në vitet e para të demokracisë, mungesën e detyrimit për të mbajtur fatura kur kjo nuk ishte kërkuar shprehimisht nga ligji dhe fakti që institucionet shtetërore i kishin mbajtur dokumentacionet financiare për një periudhë të kufizuar. E gjithë kjo krijoi vështirësi të mëdha për të vërtetuar ligjshmërinë e pasurisë, veçanërisht përpara hyrjes në fuqi të Ligjit për Deklarimin e Pasurive (Ligji nr. 9049/2003). Kjo duhet të kishte një peshë të konsiderueshme në rastin e tij, ku vlerësimi i pasurisë ishte përqendruar rreth të ardhurave të krijuara dhe shpenzimeve të bëra në vitet 1992–2003. Organet e vetingut ndoqën një qasje rigoroze të pajustificueshme në dëm të tij, ndërsa në raste të ngjashme kishin

pranuar situatën e ekonomisë informale si rrethanë lehtësuese për pasaktësitë në deklaratimet vjetore në të shkuarën.

ii. Qeveria

93. Kërkuesi kishte marrë pjesë në hetimin administrativ, më pas kishte pasur akses në të gjithë materialin në dosjen e çështjes para KPK-së dhe kishte pasur kohë të mjaftueshme për të bërë parashtrësia dhe për të paraqitur prova, duke përfshirë periudhën para dhe gjatë seancës dëgjimore para KPK-së. KPK-ja i kishte pranuar provat në dosjen e çështjes dhe i kishte shqyrtuar së bashku me provat e tjera. Atij i ishte dhënë një zgjatje e afatit në qershor 2018 dhe më pas ai nuk kishte kërkuar asnjë zgjatje tjetër.

94. Shpenzimet për jetesën për vitet 1992-2003 ishin vlerësuar me kërkesë të kërkuesit dhe duke iu referuar raportit të një eksperti të kërkuar prej tij. KPK-ja kishte marrë në konsideratë të dhënat e marra nga ILDKPKI-ja dhe ishte mbështetur në minimumin jetik. Nëse do të ishte bërë një përllogaritje më e detajuar, llogaritja e shpenzimeve të jetesës për kërkuesin do të ishte disa herë më e lartë duke shkaktuar një dëm më të madh ndaj tij. Në rastin e tij nuk pati asnjë shmangie nga praktika e vendosur e KPA-së si autoriteti përfundimtar me juridiksion të plotë mbi çështjet e faktit dhe ligjit.

95. Vlerësimi i pasurisë kishte të bënte me deklarinimin dhe kontrollin e pasurisë, verifikimin e ligjshmërisë së burimeve të krijimit të tyre dhe përmbushjen e detyrimeve financiare. Personi i verifikuar duhet të plotësonte një deklaratë vetingu për pasurinë dhe interesat, dhe të paraqiste dokumentacionin shtesë që e gjykonte të nevojshme për shqyrtimin e ligjshmërisë së pasurisë së deklaruar. Neni 32 i ligjit të Vetingut parashikonte mundësinë e lehtësimit të barrës së provës për një fakt ose rrethanë kur personi provonte se ishte objektivisht i paafte për të paraqitur dokumentin. Kërkuesi nuk kishte pretenduar kurrë se kishte qenë në një situatë të tillë. Ai kishte bërë deklarinim të pasaktë, i mungonin burimet ligjore për të justifikuar pasurinë, kishte bërë deklarinim të rremë dhe kishte fshehur pasuri.

iii. Ndërhyrës si palë e tretë

96. Res Publica iu referua pamundësisë që subjektet e verifikimit të kenë akses në një provë kritike ku deklaratat e pasurisë konsideroheshin të pamjaftueshme, përkatësisht opinioni i një këshilltari financiar. Sipas ligjit të Vetingut dhe rregulloreve të brendshme të organeve të vetingut, dokumentet e përpiluara nga këshilltarët ligjorë dhe financiarë ishin konfidencialë dhe nuk mund të bëheshin publike. Kualifikimet e tyre ishin të diskutueshme dhe lidhjet e tyre të ngushta me organet e vetingut ngritën shqetësime për paanshmërinë e tyre. Ata nuk u kualifikuan si ekspertë por si dëshmitarë kundër një subjekti vetingu.

b) Vlerësimi i Gjykatës

97. Edhe pse aspekti penal i nenit 6 me garancitë specifike sipas paragrafit 3 (a) dhe (b) të tij nuk zbatohen në rastin konkret (shih *Xboxhaj*, cituar më lart, § 246), Gjykata vëren se ankuesi ishte palë në procese me natyrë disiplinore dhe të bazuara në gjetjet paraprake, për sa i përket pikave përkatëse faktike dhe juridike, të bëra fillimisht me anë të një hetimi administrativ. Kërkuesit iu kërkua që t'i kundërshtonte këto gjetje, dhe nëse nuk e realizonte këtë gjë ai mund të shkarkohej nga detyra. Kështu, Gjykata vlerëson se në bazë të aspektit civil të nenit 6 § 1 në lidhje me “të drejtat dhe detyrimet civile” të ankuesit, atij duhej t'i jepej një mundësi e përshtatshme për të kundërshtuar ato gjetje dhe për të mbrojtur çështjen e tij në një mënyrë efektive (shih *Xboxhaj*, cituar më lart, §§ 326 dhe 328).

98. Vihet re se kërkuesit iu dhanë tre ditë, nga 3 deri më 6 korrik 2018, për të rregulluar mbrojtjen e tij duke paraqitur vërejtje me shkrim dhe duke shtuar prova mbi vlerësimin financiar të ndryshuar të KPK-së (shih paragrafin 20 më lart). Gjykata pajtohet me kërkuesin në aspektin se, duke pasur parasysh natyrën dhe shtrirjen e çështjeve faktike dhe ligjore në fjalë, ajo periudhë duket të ketë qenë

mjaft e shkurtër. Megjithatë, në qershor 2018, KPK-ja i dha kërkuessit një zgjatje të afatit kohor për kërkesën e tij (shih paragrafin 18 më lart); atij iu dha mundësia për të studiuar dosjen e çështjes dhe për të bërë parashtrësia dhe për të paraqitur prova. Kërkuessi nuk kërkoi zgjatje të mëtejshme të afatit të caktuar deri më 6 korrik 2018 dhe/ose shtyrje të seancës dëgjimore të listuar për 10 korrik 2018.

99. Pas datës 6 korrik 2018, kërkuessi bëri parashtrime me shkrim dhe me gojë dhe paraqiti prova për çështjet që kanë të bëjnë me vlerësimin e pasurisë dhe veçanërisht me gjetjet e ndryshuara në lidhje me vlerësimin financiar, veçanërisht për vitet 1992–2002. Këto parashtrime u pranuan në dosjen e çështjes për shqyrtim nga KPK-ja. Për më tepër, vihet re se shqyrtimi i këtij aspekti të çështjes fillimisht u nxit nga parashtrimet e vetë kërkuessit, të cilat ai kishte pasur kohë t'i përgatiste përpara datës 22 qershor 2018 (shih paragrafin 19 më lart). Për më tepër, bazuar në gjetjet përfundimtare të KPK-së në vendimin e datës 17 korrik 2018, kërkuessit iu dha më pas një mundësi për të mbrojtur çështjen e tij para KPA-së. Prandaj, duke marrë parasysh procedurat në tërësinë e tyre, Gjykata arrin në përfundimin se e drejta e ankuesit për një gjykim të drejtë nuk ishte shkelur në lidhje me këtë aspekt.

100. Sa i përket vlerësimit financiar të KPA-së, Gjykata vëren se Komisioneri Publik nuk apeloj (krahaso *Sevdari*, cituar më sipër, §§ 9–13 dhe 122), dhe se ankuesi apeloj në KPA kundër vendimit të KPK-së për shkarkimin e tij nga zyra, duke kundërshtuar, ndër të tjera, vlerësimin përfundimtar financiar të KPK-së siç thuhet në atë vendim (shih paragrafët 22-28 më lart). Rezulton se Ligji i Vetingut ofronte mundësinë që KPA-ja të kryente hetimin e vet dhe të transferonte barrën e provës mbi kërkuessin, në një mënyrë të ngjashme me qasjen e ndërmarrë nga KPK gjatë hetimit të saj administrativ (shih paragrafin 56 më lart). Në thelb, kur la në fuqi vendimin e KPK-së, KPA-ja thjesht mbajti një qëndrim të ndryshëm për disa aspekte specifike të llogaritjeve përfundimtare të KPK-së në vendimin e saj, në përgjigje të pikave të apelit të kërkuessit. Gjetjet e KPA-së u përshkruan qartë në vendimin e saj, u bazuan në ato llogaritje dhe morën parasysh parashtrimet e tij duke i kundërshtuar ato në lidhje me kuantin ose metodologjinë e përdorur. Nuk ka asnjë indici se KPA-së i është paraqitur ndonjë parashtrësia apo provë që nuk i është bërë e ditur kërkuessit ose mbi të cilat atij nuk i është dhënë mundësia për të komentuar gjatë procedurës me shkrim përpara saj. Në çdo rast, një refuzim për të zbuluar disa dokumente të brendshme të gjeneruara brenda vetë KSA-së (shih paragrafët 48 dhe 55 më lart) me qëllim lehtësimin e diskutimeve të formacionit gjyqësor në pjesën që lidhet me vlerësimin financiar nuk ka cenuar parashikimet e aspektit civil të nenit 6 të Konventës (krahaso *Letinčić kundër Kroacisë*, nr. 7183/11, §§ 49–51, 3 maj 2016, *Kramareva kundër Rusisë*, nr. 4418/18, § 34, 1 shkurt 2022, dhe rastet e cituara aty).

101. Për sa i përket mospërputhjes së pretenduar në bërjen e një përlllogaritjeje të shpenzimeve vjetore të jetesës (shih paragrafët 28 dhe 91 më lart), Gjykata rithekson se divergjencat në praktikën gjyqësore ndërmjet gjykatave vendëse ose brenda së njëjtës gjykatë nuk janë, në vetvete, në kundërshtim me Konventën, në veçanti me nenin 6 (shih *Famullia Katolike Greke Lupeni dhe të tjerët kundër Rumanisë* [DHM], nr. 76943/11, § 116, 29 nëntor 2016). Një shkelje e së drejtës për një gjykim të drejtë sipas nenit 6 § 1 të Konventës mund të lindë vetëm nëse ekzistojnë “ndryshime të thella dhe të gjata” në praktikën gjyqësore të gjykatave vendëse; Gjykata më pas duhet të përcaktojë nëse ligji vendës parashikon një mekanizëm për tejkalimin e këtyre mospërputhjeve; dhe nëse ai mekanizëm është zbatuar dhe, nëse është rasti, për çfarë efekti (po aty). Vendimi i KPK-së për çështjen e kërkuessit dhe rastet e përmendura prej tij janë dorëzuar brenda së njëjtës periudhë, veçanërisht në fazën e hershme të procesit të verifikimit përpara KPK-së në vitin 2018, dhe nuk ka dalë nga asnjë praktikë e mirëpërcaktuar dhe konsistente e KPA-së. Përputhshmëria e praktikës gjyqësore vendëse, rrjedhimisht, nuk duket se ngre një çështje sipas nenit 6 § 1.

102. Thelbi i argumentit të kërkuessit ka të bëjë më tepër me mungesën e pretenduar të një metode të vetme për llogaritjen e shpenzimeve të jetesës, e cila ndikoi negativisht në argumentin e tij në

lidhje me aftësinë e tij për të kursyer në vitet 1990. Ndërsa KPA-ja identifikoi një nevojë për një metodologji uniforme në vitin 2021 (shih paragrafin 91 më lart), Gjykata vëren se qasja e KPK-së në rastin e kërkesit në vitin 2018 nuk duket të ketë qenë arbitrare ose haptazi e paarsyeshme. Dokumenti i metodologjisë së KPK-së i referohej një vlerësimi të llogaritur në përpjesëtim me vitet për të cilat kishte detyrim për deklarim. KPK-ja përfundimisht gjykoj se rreth 3 euro në ditë për çdo person në familje duhej të konsideroheshin si kosto minimale e jetesës në atë kohë (shih paragrafin 28 më lart). Gjykata gjykon se vlerësimi i organeve të verifikimit për shpenzimet thelbësore të jetesës në këtë kontekst nuk ishte arbitrar ose haptazi i paarsyeshëm.

103. Së fundi, Gjykata rithekson se periudhat e parashkrimit sigurojnë siguri juridike, mbrojnë të pandehurit e mundshëm nga pretendimet e vjetra të cilat mund të jenë të vështira për t'u kundërshtuar dhe parandalojnë çdo padrejtësi që mund të lind nëse gjykatave do t'u kërkohej të vendosnin për ngjarjet që kanë ndodhur në të kaluarën e largët në bazën e provave që mund të jenë bërë të pabesueshme dhe të paplota për shkak të kalimit të kohës (shih *Oleksandr Volkov kundër Ukrainës*, nr. 21722/11, § 137, GJEDNJ 2013, dhe *Xboxhaj*, cituar më lart, § 348).

104. Siç përcaktohej në *Xboxhaj* (§ 349), duhet të merren parasysh edhe veçoritë e veçanta të proceseve të auditimit të pasurive të përdorura gjerësisht. Duke qenë se pasuritë personale ose familjare akumulohen normalisht gjatë viteve të punës, vendosja e kufijve të rreptë kohorë për vlerësimin e pasurive do të kufizonte dhe do të cenonte në masë të madhe aftësinë e autoriteteve për të vlerësuar ligjshmërinë e totalit të pasurive të fituara nga personi që kontrollohet gjatë karrierës së tij/saj profesionale. Një vlerësim i pasurisë shfaq disa specifika, ndryshe nga hetimet e zakonshme disiplinore, ku shtetit të paditur do të duhej t'i jepej një shkallë më e madhe fleksibiliteti për zbatimin e kufizimeve ligjore, në përputhje me objektivin e rivendosjes dhe forcimit të besimit publik në sistemin e drejtësisë, dhe për garantimin e një niveli të lartë të integritetit që pritet nga anëtarët e gjyqësorit. Mund të jetë gjithashtu një çështje interpretimi se kur saktësisht një shkelje disiplinore mund të ketë ndodhur në këtë kontekst, që do të thotë nëse kjo ka ndodhur në momentin kur është bërë pasuria, ose në një moment të mëvonshëm në kohë kur pasuria është bërë publike në deklarin periodik të pasurive. Një fleksibilitet i tillë nuk mund të jetë i pakufizuar dhe implikimet për sigurinë juridike dhe të drejtat e kërkesit sipas nenit 6 § 1 të Konventës duhet të merren parasysh rast pas rasti (po aty). Nuk është në vetvete arbitrare, për qëllimet e aspektit civil të nenit 6 § 1 të Konventës, që barra e provës të kalojë mbi një kërkuar në procedurat e verifikimit pasi KPK-ja kishte vënë në dispozicion gjetjet paraprake që rezultojnë nga përfundimi i hetimit dhe kishte dhënë akses në provat në dosjen e çështjes (shih *Xboxhaj*, cituar më lart, § 352, dhe rastet e cituara aty).

105. Gjykata rithekson gjithashtu se neni 6 i Konventës nuk parashikon asnjë rregull mbi pranueshmërinë e provave apo mënyrën se si duhet të vlerësohen provat, të cilat janë për rrjedhojë çështje që rregullohen nga ligji vendës dhe gjykatat vendëse (shih, ndër shumë autoritetet e tjera, *García Ruiz kundër Spanjës* [DHM], nr. 30544/96, § 28, GJEDNJ 1999-I). U takon gjykatave vendëse të vlerësojnë rëndësinë e provave të propozuara, vlerën e tyre provuese dhe barrën e provës (shih *Centro Europa 7 S.r.l. dhe Di Stefano*, cituar më lart, § 198; *Lady S.r.l. kundër Republikës së Moldavisë*, nr. 39804 /06, § 27, 23 tetor 2018; dhe *Xboxhaj*, cituar më lart, § 325).

106. Gjykata vëren, së pari, se raporti i KPK-së i majit 2018 nuk dukej se i bazonte gjetjet e tij në situatën financiare të familjes në vitet 1992–2002, si mungesa e burimeve të ligjshme për blerjen e banesave në 2000 dhe 2003 (shih paragrafin 17 lart). Kërkuari zgjodhi, si pjesë e strategjisë së tij të mbrojtjes, të sigurojë një raport ekspert për atë periudhë, i cili bazohej në të dhënat e tij në lidhje me të ardhurat dhe shpenzimet gjatë asaj periudhe të largët. Kjo e shtyu KPK-në t'i përgjigjet këtyre argumenteve.

107. Gjykata vëren, më pas, se karriera gjyqësore e ankuesit filloi në vitin 1992 dhe vazhdoi pandërprerë deri në kohën e procedurave të vetingut në vitin 2018. Që nga viti 2003 ai ishte subjekt i deklarimeve vjetore të pasurisë (shih paragrafët 6 dhe 68 më lart). Gjetjet ndaj tij bazoheshin si në informacionet e dhëna në deklarin e tij të verifikimit të pasurisë ashtu edhe në deklarin e mëparshme të pasurisë të depozituara nga ai dhe bashkëshortja e tij. Objektivi i vlerësimit të pasurisë ishte kontrollimi i ligjshmërisë së burimit të përvetësimit të pasurisë dhe verifikimi i vërtetësisë së deklarin të pasurisë për vetingun kundrejt deklarimeve të mëparshme vjetore të pasurisë. Pikërisht për këtë arsye organet e vetingut përdorën si provë deklarin e mëparshme vjetore të pasurisë që ai kishte depozituar pranë ILDKPKI për të siguruar që të gjitha pasuritë, përfshirë burimet e ligjshme financiare që ishin përdorur për blerjen e tyre, ishin bërë të ditura dhe të justifikuar. Organet e vetingut në fund shqyrtuan pasuritë, burimet financiare të cilave ishin siguruar në vitet 1990 ose në fillim të viteve 2000. Megjithatë, Gjykata nuk konsideron se kërkuesi ishte vendosur në një pozitë të vështirë për të justifikuar natyrën e ligjshme të burimeve financiare për shkak të kalimit të kohës dhe mungesës së mundshme të dokumenteve mbështetëse. Ai dha të dhënat përkatëse dhe organet e vetingut i morën ato si bazë për vlerësimin e tyre, edhe pse ata bënë përllogaritje të ndryshme në bazë të tyre, veçanërisht për sa i përket aftësisë për të kursyer të familjes (shih paragrafin 102 më lart), dhe bënë gjetje të pafavorshme (krahaso *Sevdari*, cituar më sipër, § 131). Ligji i Vetëingut parashikonte rrethana lehtësuese nëse një person i verifikuar nuk ishte objektivisht në gjendje të paraqiste dokumente mbështetëse (shih paragrafin 58 më lart). Ndërsa kërkuesi specifikoi shumën e supozuar të shpenzuar për të bërë ndryshime në apartamente, ai nuk bëri kërkesë për pamundësi për t'i vërtetuar ato, veçanërisht shumën e konsiderueshme në vitin 2003, pra kur ai kishte qenë tashmë subjekt i deklarin, në vitin 2004, nën Ligjin për Deklarimin e Pasurive (ligji nr. 9049, datë 10 prill 2003).

108. Nga kjo rrjedh se qasja e organeve të verifikimit ndaj komponentit të parë të procesit të vetingut në rastin konkret nuk ngriti çështje që do të sillnin shkelje të nenit 6 § 1 të Konventës.

2. Vlerësimi i figurës

a) Parashtrirat e palëve

i. Kërkuesi

109. Kërkuesi argumentoi se atij i ishte refuzuar aksesin në informacionin që kishte shërbyer si bazë për përgatitjen e paraqitjes së DSIK-së pranë KPK-së, veçanërisht kur kjo krijonte një dyshim të arsyeshëm për përfshirjen e tij ose për kontakte të papërshtatshme me persona të përfshirë në krimin e organizuar. Pasi KPK-ja kishte zhvendosur barrën e provës, ai kishte bërë një kërkesë për të studiuar të gjithë dosjen e çështjes, duke përfshirë të gjitha provat e administruara për kontrollin e figurës. Dosja e çështjes nuk përmbante informacione që mbështesin parashtrimin e DSIK-së. Më pas ai ishte ankuar në mënyrë eksplicite në parashtrimet e tij para KPK-së se gjetjet e DSIK-së bazoheshin në informacione që nuk i ishin vënë në dispozicion. Ai më pas kishte përsëritur pretendimet e tij në ankesën para KPA-së. KPA-ja e kishte hedhur poshtë këtë pretendim, duke iu referuar thjesht nenit 39 të Ligjit të Vetëingut. Parashtrimi i DSIK-së ishte bazuar në disa informacione që i ishin fshehur. Ai madje as nuk ishte informuar për përmbajtjen e atyre provave dhe kështu i ishte mohuar çdo mundësi për t'iu kundërvënë pretendimeve. Komisioni i Venecias vlerësoi se përdorimi i informacionit të klasifikuar ishte i arsyeshëm, por vetëm me kusht që informacioni të ishte i favorshëm për subjektin e vetingut.

110. DSIK-ja kishte kompetencën ekskluzive për të zbatuar dhe hequr konfidencialitetin e dokumenteve të klasifikuara. Vendimet e saj nuk mund të kundërshtoheshin para gjykatave ose të rishikoheshin apo të anuloheshin nga organet e vetingut. Ato nuk kishin akses në ato dokumente dhe nuk mund t'i vlerësonin ato (neni 4 i Aneksit të Kushtetutës). Organet e vetingut në rastin e kërkuetit i ishin referuar gjetjeve të bëra në parashtrimin e DSIK-së dhe punës së bërë nga grupi i

punës. Ai kishte qenë në disavantazh të qartë duke mos ditur arsyet e shkarkimit të tij, ndërkohë që mbante barrën e provës në përfundim të hetimeve paraprake. DSIK-ja ishte nën mbikëqyrjen e drejtpërdrejtë të ekzekutivit dhe drejtori i saj emërohej nga Kryeministri. Ajo ishte e ekspozuar ndaj rrezikut të ndërhyrjes politike, siç përshkruhet nga Komisioni i Venecias.

ii. Qeveria

111. Qeveria argumentoi se, sipas nenit 38 të Ligjit të Vetingut, informacioni konfidencial i administruar nga autoritetet publike mund të shqyrtohej nga organet e verifikimit, duke respektuar procesin e drejtë. Kur aksesi në atë informacion nuk ndikon në sigurinë e të tjerëve ose në sigurinë kombëtare, informacioni mund të deklasifikohet dhe të vihet në dispozicion të subjektit të verifikimit. DSIK-ja kishte deklasifikuar raportin e saj dhe “informacionin bashkëngjitur”. Në raport thuhej se ishte bashkëngjitur vendimi për pushim të 2016-ës. E gjithë dosja e lëndës para KPK-së i ishte vënë kërkuarit në dispozicion. Atij i ishte komunikuar raporti dhe ai kishte paraqitur prova dhe kundërshtime për të. Para KPK-së, kërkuari kishte hedhur poshtë gjetjet e bëra në raportin e DSIK-së, të cilat vërtetnin se ai kishte qenë në dijeni të “provave që shoqëronin raportin”. Ai nuk kishte kërkuar qasje në asnjë informacion konfidencial që mund të ishte “në dosjen e tij”. KPK-ja kishte informuar Qeverinë në vitin 2019 se ai nuk kishte kërkuar që ajo të deklasifikonte ndonjë informacion. Organet e vetingut e kishin marrë vendimin vetëm në bazë të raportit të DSIK-së dhe vendimit të pushimit të 2016-ës. Gjetjet mbi vlerësimin e historikut kishin të bënin vetëm me atë vendim dhe kontaktin e tij me L.H.

b) Vlerësimi i Gjykatës

i. Parimet e përgjithshme

112. Gjykata rithekson se mund të ketë interesa konkurruese, të tilla si siguria kombëtare ose nevoja për të mbrojtur dëshmitarët në rrezik hakmarrjeje ose për të mbajtur metoda të fshehta të policisë për hetimin e krimit, të cilat duhet të peshohen kundrejt të drejtave të palës për krime ose të tjera procedura përkatëse. Megjithatë, vetëm masat që kufizojnë ato të drejta të cilat nuk prekin vetë thelbin e këtyre të drejtave janë të lejueshme sipas nenit 6 § 1. Që të jetë kështu, çdo vështirësi që i shkaktohet palës kërkuar nga një kufizim i të drejtave të tij/saj duhet të jetë mjaftueshëm i balancuar me procedurat e ndjekura nga autoritetet gjyqësore (shih, siç zbatohet sipas aspektit civil të nenit 6 § 1 të Konventës, *Regner kundër Republikës Çeke* [DHM], nr. 35289/11, §§ 148 dhe 151, 19 shtator 2017). Kur provat janë mbajtur për arsye të interesit publik, Gjykata duhet të shqyrtojë procedurën e vendimmarrjes për të siguruar që, sa më shumë që të jetë e mundur, ajo të jetë në përputhje me kërkesat për të ofruar procedura kundërshtuese dhe barazinë e armëve dhe të përfshijë masa mbrojtëse të përshtatshme për të mbrojtur interesat e personi në fjalë (po aty, dhe *Corneschi kundër Rumanisë*, nr. 21609/16, §§ 86–89, 11 janar 2022, gjithashtu sipas aspektit civil të nenit 6 § 1).

ii. Zbatimi i parimeve në rastin konkret

α) Mosdeklarimi i kontakteve me persona të përfshirë në krimin e organizuar

113. Duke iu kthyer çështjes në fjalë, Gjykata vëren se në janar 2017, kërkuari plotësoi formularin standard të deklarimit për figurën brenda procesit të verifikimit, duke mohuar çdo përfshirje në aktivitete që lidhen me krimin e organizuar ose për kontakte të papërshtatshme me persona të përfshirë në të, sipas interpretimit të Ligjit të Vetingut (shih paragrafët 10 dhe 64 më lart). DSIK-ja nisi vlerësimin e figurës dhe bëri një parashtrim (“raport”) në KPK (shih paragrafin 12 më lart). Siç tregohet në atë parashtrim, ai bazohej në “dosjen” e kërkuarit dhe të dhëna nga dy agjenci të tjera të specializuara dhe nga Prokuroria e Përgjithshme, çka ishte formalizuar në letrat e klasifikuara të marra prej tyre. Ky “informacion i marrë” krijoi një dyshim të arsyeshëm për përfshirjen e kërkuarit ose për kontakt të papërshtatshëm me persona të përfshirë në krimin e organizuar. Megjithatë, si në procedurën e vetingut ashtu edhe në Gjykatë, u tha se i vetmi dokument që DSIK-ja i zbuloi KPK-së me parashtrimin e saj ishte vendimi i pushimit të 2016-ës. Është e paqartë nëse letrat e klasifikuara

nga dy agjencitë janë dorëzuar në KPK. Gjatë hetimit të saj, KPK-ja e pyeti kërkuesin nëse ai ishte hetuar apo ndjekur penalisht në të kaluarën. Ai dha një përshkrim të detajuar rreth hetimit në vitin 2016 (shih paragrafin 16 më lart). Gjetjet e hetimit të KPK-së treguan raportin e DSIK-së dhe deklaruan se DSIK-ja kishte kryer një hetim bazuar në deklaratat dhe të dhëna të tjera (shih paragrafin 17 më lart). IQC-ja e zhvendosi barrën e provës mbi aplikantin. Ai bëri komente, duke vënë në dukje se asnjë provë, përveç paraqitjes së DSIK-së dhe vendimit të ndërprerjes së 2016-ës, nuk i ishte ofruar (shih paragrafin 19 më lart). KPK-ja më pas e shkarkoi atë nga detyra, ndër të tjera, për moszbulimin e hetimit të vitit 2016 dhe për shkak të gjetjeve të tjera në parashtrimin e DSIK-së.

114. KPK-ja miratoi si të vërtetuara, megjithëse pa ndonjë arsytim të mëtejshëm, gjetjet e DSIK-së në lidhje me “prirjen e kërkuesit drejt aktiviteteve kriminale” dhe se ai mund të “vihej lehtësisht nën presion nga strukturat kriminale”. Ky konstatim u bë në bazë të faktit se KPK-ja nuk kishte vendosur ndryshe gjatë hetimit të vet dhe bazuar në dokumentin(et) përpara saj, dhe për shkak se kërkuesi nuk i kishte hedhur poshtë ato gjetje. Në mungesë të ndonjë hollësie të mëtejshme (në veçanti, në lidhje me çështjet që kanë të bëjnë me çdo “strukturë kriminale” dhe kontekstin e kriminit të organizuar, qoftë në lidhje me ndonjë kontakt me L.H. apo ndonjë tjetër) KPK-ja dukej se impononte një barrë prove të tepruar, në mos të pamundur, ndaj kërkuesit në rrethanat e çështjes. Të paktën, asgjë në arsyetimin e KPK-së nuk sugjeron se ai kishte qenë i përfshirë në atë që mund të lidhej në mënyrë të arsyeshme me, për shembull, aktivitete të bashkërenduara brenda ose në dobi të një grupi kriminal.

115. Organet e vetingut konstatuan se, në një periudhë të papërcaktuar, kërkuesi kishte “kontakte të papërshtatshme” me “persona” të përfshirë në krimin e organizuar. Megjithatë, DSIK-ja iu referua vetëm kontaktit të tij me një person, L.H. Detajet e kontaktit me persona të tjerë dhe rrethanat në lidhje me ato raste të “kriminit të organizuar” nuk iu zbuluan kërkuesit. Gjykata vlerëson se ai nuk ishte në gjendje të kundërshtonte as pretendimet faktike dhe as klasifikimin e tyre ligjor për qëllime të procesit të vetingut. Vihet re në lidhje me këtë se organet e vetingut nuk nxorën asnjë konkluzion në lidhje me përgjigjen e kërkuesit ndaj pyetjeve shtesë të KPK-së në mars 2018 në lidhje me njohjen e tij me persona të caktuar (shih paragrafin 16 më lart) ose për ndonjë rrethanë që lind në hetim në lidhje me bashkëshortin e L.H. (shih paragrafin 7 më lart).

116. Për më tepër, referenca e KPA-së ndaj nenit 39 të Ligjit të Vetingut mbi arsyet ligjore për refuzimin e aksesit në informacion ose dokumente mund të kuptohej në mënyrë të arsyeshme se ato ekzistonin dhe ishin shqyrtuar nga DSIK-ja dhe/ose ishin paraqitur në KPK dhe/ose panelit të KPA, por nuk iu ofruan kërkuesit (shih paragrafët 44–45 më lart). KPA-ja nuk deklaroi asgjë në lidhje me ndonjë rrethanë që mund të nxiste rekurs ndaj nenit 39 në këtë çështje, ose të sugjeronte se ai ishte zbatuar në përputhje me të drejtat e kërkuesit sipas nenit 6 § 1 të Konventës (krahaso *Regner*, §§ 150–61, dhe *Corneschi*, §§ 90–113, të dyja të cituara më sipër; shih gjithashtu *Turek kundër Sllovakisë*, nr.57986/00, § 115, GJEDNJ 2006 II (ekstrakte), dhe *Bobek kundër Polonisë*, nr. 01, § 57, 17 korrik 2007). Arsyetimi i KPA-së nuk sugjeron që ajo do të merrte në konsideratë, për shembull, nëse shqetësimet për mbrojtjen e një burimi specifik mund të adresoheshin duke kontrolluar, për aq sa është e mundur, identitete ose elementë të tjerë që mund të zbulonin burimin.

117. KPA-ja iu referua gjithashtu nenit A § 1 të Aneksit të Kushtetutës, i cili lejonte kufizime të të drejtave kushtetuese të subjektit të verifikimit, në përputhje me nenin 17 të Kushtetutës. Megjithatë, vihet re se kjo dispozitë parashikon që të drejtat kushtetuese mund të kufizohen me ligj në interes të publikut dhe se kufizime të tilla nuk mund të shkojnë përtej asaj që është e lejueshme sipas Konventës. KPA-ja nuk dha asnjë arsytim për domosdoshmërinë dhe proporcionalitetin e ndonjë kufizimi të tillë ose përputhshmërinë e tyre me nenin 6 të Konventës – në lidhje me aksesin në dokumente të klasifikuara ose klasifikimin sipas nenit 3 të Ligjit të Vetingut (shih më poshtë) – në rrethanat specifike të rastin aktual.

118. Për ta përmbledhur, për aq sa vlerësimi i figurës mbështetëj në mosdeklarimin e pretenduar nga ana e kërkuesit të kontakteve me personat e përfshirë në krimin e organizuar, Gjykata konstaton se kërkuesit nuk i ishte dhënë mundësia e duhur për të kundërshtuar gjetjet e bëra nga organet e vetëingut dhe për të mbrojtur çështjen e tij në mënyrë efektive (shih *Xboxhaj*, cituar më lart, §§ 326 dhe 328).

β) Kontakti me L.H. dhe procedimet penale të vetë kërkuesit, dhe mosdeklarimi i tyre

119. Në vitin 2016, ankuesi, atëherë gjyqtar i Gjykatës së Lartë, dhe L.H., shoqja e tij pa precedentë penalë të mëparshëm, u hetuan shkurtimisht për korrupsion. Hetimi u ndërpre për mungesë të një veprë penale (shih paragrafin 7 më lart). Sipas KPA-së, nëse një person nën hetim penal për një veprë të listuar nuk shpallet “i pafajshëm” me një vendim gjyqësor të formës së prerë, ai person duhet të konsiderohet “i përfshirë” në “krim të organizuar” dhe kontakti “i papërshtatshëm” do të duhej të zbulohet në deklaratën e vetëingut. Mosdeklarimi ose vetë kontakti mund të shërbejë si bazë ligjore për shkarkimin nga detyra. Megjithatë, Gjykata nuk mund të mos vërë re në lidhje me këtë se hetimi u ndërpre me shpejtësi nga një prokuror për shkak se veprimi i kundërshtuar nuk ishte një veprë penale (shih paragrafët 7 dhe 66 më lart). U arrit në përfundimin se kontakti i kërkuesit me L.H. ishte social dhe se nuk kishte interesa korruptive. Prokurori nuk iu referua asnjë arsyeje tjetër sipas nenit 328 të Kodit Penal, i cili ishte renditur edhe në nenin 3 të Ligjit të Vetëingut që parashikon që personi në fjalë të konsiderohet “i përfshirë në krimin e organizuar” për qëllime të procesit të vetëingut (shih paragrafin 59 më lart). Vihet re se kërkuesi iu referua asaj që dukej të ishte një interpretim detyrues i ligjit nga Gjykata e Lartë në një kontekst ligjor në dukje të rëndësishëm.

120. Megjithatë, për aq sa KPA-ja ishte autoriteti përfundimtar për interpretimin e Ligjit të Vetëingut, ishte e domosdoshme të jepej arsyetimi i duhur duke pasur parasysh provat e forta dhe konsideratat e tjera përkatëse (shih, *mutatis mutandis*, *Mihalache kundër Rumanisë* [DHM], nr.54012/10, §§ 93–98 dhe 102-16, 8 korrik 2019, dhe rastet e cituara aty, dhe *Allen kundër Mbretërisë së Bashkuar* [DHM], nr. 25424/09, §§ 94–102, KEDNJ 2013) mbi atë aspekt themelor të çështjes së vetëingut. Gjykata vëren se, në fund të fundit, kërkuesi nuk kishte asgjë për t’u përgjigjur në lidhje me procedimin penal të përfunduar në vitin 2016, dhe se arsyetimi i KPA-së duket se ka qenë tepër formalist në një kontekst që kërkonte kujdes në zbatimin e parashikimeve përkatëse të ligjit vendës.

121. Procedurat disiplinore në lidhje me gjyqtarët mund të kenë pasoja të rënda për jetën dhe karrierën e tyre dhe mund të rezultojnë në shkarkimin nga detyra, që është një rezultat shumë serioz që mbart një shkallë të konsiderueshme paragjykimi. Mënyra në të cilën kryhen procedurat e rishikimit gjyqësor duhet të jetë e përshtatshme për objektin e mosmarrëveshjes, domethënë, në rastin konkret, për natyrën e tyre disiplinore (shih, *mutatis mutandis*, *Ramos Nunes de Carvalho e Sá kundër Portugalisë* [DHM], nr. 55391/13 dhe 2 të tjerë, § 196, 6 nëntor 2018). Kjo konsideratë zbatohet me forcë edhe më të madhe për procedurat disiplinore kundër gjyqtarëve, të cilët duhet të gëzojnë respektin që është i nevojshëm për kryerjen e detyrave të tyre (po aty), dhe duke pasur parasysh se parimi i shtetit të së drejtës përfshin parimin e pandryshueshmërisë së gjyqtarëve gjatë mandatit të tyre (shih *Baka kundër Hungarisë* [DHM], nr. 20261/12, § 172, 23 qershor 2016, dhe *Besnik Cani*, cituar më lart, § 88). Kur një shtet fillon procedura të tilla disiplinore, besimi i publikut në funksionimin dhe pavarësinë e gjyqësorit është në rrezik; në një shtet demokratik, ky besim garanton vetë ekzistencën e shtetit të së drejtës (shih *Ramos Nunes de Carvalho e Sá*, cituar më lart, § 196).

122. Duke pasur parasysh sa më sipër, Gjykata konstaton se vlerësimi i kontakteve të kërkuesit me L.H. dhe i procedimit penal të vitit 2016 ngriti gjithashtu shqetësime serioze për të drejtën e tij për një gjykim të drejtë.

γ) Përfundimi

123. Duke marrë parasysh gjetjet e sipërpërmendura në mënyrë kumulative, Gjykata arrin në përfundimin se qasja e organeve të vetingut për vlerësimin e komponentit të dytë të procesit të vetingut, që rezultoi në gjetje të gjera që konsideroheshin të mjaftueshme për shkarkimin nga detyra, nuk ishte në përputhje me parashikimin për drejtësi në nenin 6 § 1 të Konventës në rastin konkret. Prandaj ka pasur shkelje të këtij neni në lidhje me komponentin e dytë të procesit të vetingut.

III. PRETENDIM PËR SHKELJE TË NENIT 8 TË KONVENTËS

124. Ankuesi u ankua se kishte pasur një shkelje të nenit 8 të Konventës për shkak të shkarkimit të tij nga detyra dhe për shkak të dispozitave të Ligjit për Avokatët që ndikonin negativisht në aftësinë e tij për të ushtruar profesionin si avokat.

125. Pjesët përkatëse të nenit 8 parashikojnë si më poshtë:

“1. Çdokush ka të drejtën e respektimit të jetës së tij private dhe familjare, banesës dhe korrespondencës së tij. 2. Autoriteti publik nuk mund të ndërhyjë në ushtrimin e kësaj të drejte, përveçse në shkallën e parashikuar nga ligji dhe kur është e nevojshme në një shoqëri demokratike, në interes të sigurisë publike, për mbrojtjen e rendit publik, shëndetit ose moralit ose për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të të tjerëve.”

A. Fushëveprimi i ankesës

126. Në kërkesën e tij në Gjykatë, kërkuesi ngriti dy ankesa sipas nenit 8 të Konventës: i. për shkarkimin e tij nga detyra; dhe ii. për ndalimin, sipas legjislacionit në fuqi, për të ushtruar profesionin e tij si avokat privat pas shkarkimit nga detyra.

127. Në vëzhgimet e tij të paraqitura në vitin 2020, kërkuesi përmendi gjithashtu se atij i ishte ndaluar rihyrja në sistemin e drejtësisë, aplikimi për punësim në shërbimin civil ose ushtrimi i detyrës si ekspert. Kërkuesi nuk ka paraqitur asnjë ankesë në lidhje me këtë në formularin e tij të kërkesës dhe këto nuk janë një shtjellim i ankesave të tij origjinale, mbi të cilat palët kanë komentuar, por përbëjnë çështje të reja që nuk janë përfshirë në kërkesën origjinale (shih *Vool dhe Toomik kundër Estonisë*, nr. 7613/18 dhe 12222/18, §§ 60–61, 29 mars 2022). Kështu, Gjykatës nuk i kërkohet t'i shqyrtojë veçmas ato çështje në rastin konkret (shih, megjithatë, paragrafin 162 më poshtë).

128. Rrjedhimisht, qëllimi i ankimit para Gjykatës është i kufizuar në procedurat e vetingut që rezultuan në vendimin e KPA-së të datës 18 prill 2019 dhe në ndalimin e pretenduar të kërkuesit për të ushtruar profesionin e avokatit (anëtar i Avokatisë).

B. Pranueshmëria

1. Për sa i përket shkarkimit të kërkuesit nga detyra

129. Qeveria argumentoi se në çështjen e vetingut ankuesi nuk kishte paraqitur asnjë argument specifik në lidhje me jetën e tij private. Rezultati i kësaj çështje nuk kishte pasur pasoja në aspektin e “rrethit të tij të brendshëm” dhe zhvillimit të marrëdhënieve të tij me të tjerët. Ai kishte një licencë avokati dhe mund të ushtronte profesionin në çdo kohë. Ai gjithashtu kishte një diplomë doktore, duke i mundësuar të ndiqte një karrierë në fushën akademike. Kërkuesi nuk kishte provuar se pas procedurave të vetingut, atij i ishin ulur të ardhurat, ose se i kishte ndryshuar standardi i tij i jetesës.

130. Ankuesi argumentoi se shkarkimi i tij nga detyra kishte ndikuar në gjendjen financiare të tij dhe të familjes së tij, për shkak të humbjes së pagës dhe pensionit të ardhshëm, si dhe mundësisë për të krijuar dhe mbajtur marrëdhënie profesionale. Ai ishte shkarkuar nga posti prestigjioz si gjyqtar i Gjykatës së Lartë, pa asnjë mundësi për të ushtruar më funksione gjyqësore. Mundësitë e punësimit në fushën juridike që korrespondonin me kualifikimet dhe përvojën e tij profesionale ishin reduktuar në një masë që e bënte të pamundur ushtrimin e profesionit të avokatit. Shkarkimi i tij kishte cenuar reputacionin e tij profesional dhe social në një mënyrë të tillë që kishte ndikuar seriozisht, ndër të tjera, në vlerësimin e tij. Ai ishte kritikuar dhe shkarkuar nga detyra për shkak të performancës së tij si gjyqtar. Arsyet e shkarkimit sugjeronin se ishte prekur reputacioni i tij profesional. Vendimet e

organeve të vetingut e kishin akuzuar për sjellje të pahijshme dhe sjellje kriminale të qëllimshme, prirje kriminale dhe kontakte të papërshtatshme me persona të përfshirë në krimin e organizuar. Morali i tij ishte vënë në pikëpyetje. Ai kishte qenë në kulmin e karrierës së tij pas më shumë se dy dekadash përkushtimi personal dhe angazhimit profesional. Në sytë e shoqërisë ai vazhdoi të stigmatizohej si një individ i padenjë për të kryer detyra gjyqësore. Kjo kishte ndikuar në aftësinë e tij për të zhvilluar marrëdhënie me botën e jashtme – lidhur me punësimin ose diçka tjetër – në një shkallë shumë të konsiderueshme dhe kishte krijuar vështirësi serioze për të bërë një jetë normale personale dhe për të fituar jetesën.

131. Për arsyet e përmendura në *Xboxhaj* (cituar më lart, §§ 362–66), Gjykata hedh poshtë argumentet e Qeverisë dhe vëren se kjo ankesë nuk është as qartazi e pabazuar dhe as e papranueshme për ndonjë arsye tjetër të renditur në nenin 35 të Konventës. Prandaj, ai duhet të shpallet i pranueshëm.

2. Për sa i përket pretendimit për ndalim në ushtrimin e profesionit të avokatit

132. Qeveria deklaroi se Dhoma e Avokatisë Shqiptare ishte një person juridik, konkretisht një subjekt publik që ushtronte veprimtarinë e saj në mënyrë të pavarur. Sipas Kodit të Procedurës Administrative dhe Ligjit për Gjykatat Administrative (Ligji nr. 49/2012), subjektet publike kryenin funksione publike dhe veprimtaria e tyre ishte e vetërregulluar. Një vendim i Dhomës mund të kundërshtohet në gjykatat administrative dhe më pas në Gjykatën Kushtetuese. Nga regjistri kombëtar rezultonte se pothuajse të gjithë zyrtarët e shkarkuar gjatë procesit të vetingut kishin ushtruar detyrën si avokatë. Kërkuesi ishte dhe mbeti i regjistruar në regjistrin e avokatëve që nuk praktikonin profesionin.

133. Kërkuesi argumentoi se ndërsa neni 13(2)(f) i Ligjit për Avokatinë nuk i referohej në mënyrë eksplicite procesit të vetingut, formulimi i tij ishte i qartë dhe parashikonte që gjyqtarët dhe prokurorët që ishin shkarkuar në procesin e verifikimit nuk do të mund të regjistroheshin si avokatë ose, nëse do të ishin tashmë të regjistruar përpara procesit të vetingut, atyre do t'u hiqej e drejta e avokatisë, pa asnjë mundësi për t'u regjistruar më. Vetë Ligji i Avokatisë i shkelte të drejtat e tij, edhe në mungesë të masës individuale, sepse ai i përkiste një klase njerëzish që rrezikonin të prekeshin drejtpërdrejt nga ai legjislacion.

134. Gjykata vëren se në asnjë moment gjatë katër viteve që nga përfundimi i procesit të vetingut në prill 2019, kërkuesi nuk është penguar të ushtrojë profesionin e avokatit. Duke pasur parasysh gjetjet e tij në lidhje me një ankesë të ngjashme në çështjen *Xboxhaj* (cituar më sipër, §§ 371–73), ajo arrin në përfundimin se ankesa e tij është e papajtueshme *ratione personae* me dispozitat e Konventës dhe duhet të hidhet poshtë në përputhje me nenin 35 §§ 3 (a) dhe 4.

C. Themeli

135. Ka pasur një ndërhyrje në të drejtën e kërkuesit për respektimin e jetës së tij private për shkak të shkarkimit të tij nga detyra (shih *Xboxhaj*, cituar më sipër, § 377). Një ndërhyrje në të drejtën e një personi për respektimin e jetës private është në kundërshtim me nenin 8 të Konventës, përveç rastit kur mund të justifikohet sipas nenit 8 § 2 si një masë në përputhje me ligjin, duke ndjekur një ose më shumë nga qëllimet legjitime të renditura aty, dhe duke qenë e nevojshme në një shoqëri demokratike për të arritur qëllimin ose synimet në fjalë.

136. Gjykata vëren se vlerësimi i KPA-së për secilin nga tre komponentët e procesit të vetingut doli me një përfundim sipas një prej paragrafëve të seksionit 61 në lidhje me arsyet për shkarkim (shih paragrafët 27, 28, 31, 33, 35 dhe 46–47 më lart). Rrjedhimisht, KPA-ja gjykoi se përfundimi i saj për secilin komponent ishte në vetvete i mjaftueshëm për të justifikuar shkarkimin e kërkuesit nga detyra.

137. Duke pasur parasysh sa më sipër, dhe duke pasur parasysh gjetjet e saj sipas nenit 6 të Konventës, Gjykata së pari do të përcaktojë nëse gjetjet sipas komponentit të parë (kontrolli i

pasurisë) justifikonin shkarkimin e ankuesit nga detyra sipas nenit 8 § 2, si një masë në përputhje me ligjin, duke ndjekur një ose më shumë nga qëllimet legjitime të renditura në të, dhe duke qenë të nevojshme në një shoqëri demokratike për të arritur qëllimin ose synimet në fjalë.

1. Në përputhje me ligjin

a) Parashtrimet e palëve

i. Kërkesi

138. “Deklarim i pamjaftueshëm” sipas kuptimit të nenit 61(3) të Ligjit të Vetingut, si arsye për shkarkim, lidhet me nenin 33, ku parashikohet se vlerësimi i pasurisë konstatonte nëse një subjekt i verifikimit me dashje nuk kishte deklaruar pasurinë ose kishte më shumë pasuri sesa mund të shpjegohej në mënyrë legjitime. Subjektet e vetingut duhej të “deklarorin” të gjitha pasuritë dhe burimet e të ardhurave të lidhura me to dhe t’i “justifikonin” duke paraqitur dokumentet përkatëse për të shpjeguar në mënyrë të besueshme origjinën e tyre të ligjshme. Mosjustifikimi nuk mund të rezultojë në shkarkimin sipas nenit 61(3). “Deklarim i pamjaftueshëm” rezultoi vetëm nga fshehja e pasurisë ose dhënia e një deklarate të rreme. Sipas nenit D § 5 të Aneksit të Kushtetutës, shkarkimi do t’i imponohej kujtdo që do të ndërmernte hapa për të deklaruar ose fshehur në mënyrë të pasaktë pasuritë. Ky nuk ishte rasti kur një subjekt verifikimi i. deklaroi pasurinë dhe burimin e të ardhurave, por nuk ishte në gjendje t’i dokumentonte ato ose legjitimitetin e tyre, ose kur deklarimi i pasurisë përmbante pasaktësi ose mospërputhje të vogla; ose ii. nuk ka deklaruar një pasuri të caktuar për shkak se nuk kishte asnjë detyrim për ta bërë këtë sipas legjislacionit në fuqi në atë kohë. Legjislacioni nuk ka përcaktuar se kur një deklarim i pasurisë është “i pamjaftueshëm” dhe kur ai arrin pragun e nevojshëm të seriozitetit për të justifikuar shkarkimin nga detyra. Organet e vetingut gëzonin një diskrecion të papenguar në interpretimin e koncepteve të përmendura më sipër. Në shumë raste të tjera, ata kishin aplikuar një qasje më të butë ndaj pasaktësive në deklarimet e pasurisë apo mosdeklarimit të tyre.

139. Organet e vetingut e kishin sanksionuar në mënyrë të papërshtatshme kërkesin për “deklarim të pamjaftueshëm” për, ndër të tjera, deklarimin e një vlere më të lartë për apartamentet në deklaratën e tij të vetingut dhe për plotësimin e gabuar të deklaratave periodike vjetore për pronësinë e një garazhi. Sipas neneve 30-33 dhe 61(3) të Ligjit të Vetingut dhe nenit D të Aneksit të Kushtetutës, procesi i vetingut konstatoi vërtetësinë e deklaratave që përmban deklarata për vetingun dhe jo të deklaratave të mëparshme të pasurisë. ILDKPKI-ja i kishte vlerësuar pozitivisht; Ligji i Vetingut nuk i autorizonte organet e vetingut t’i rishikonin ato. Në shumë raste, organet e vetingut apo anëtarët e tyre kishin argumentuar se pasaktësitë në deklarimet periodike nuk justifikonin shkarkimin nga detyra.

ii. Qeveria

140. Kompetencat e organeve të vetingut, të drejtat e palëve dhe kriteret e rivlerësimit parashikoheshin drejtpërdrejt në Kushtetutë dhe u përfshinë në Ligjin e Vetingut. Ato përshtatshëm qartë procesin e vetingut si një proces rivlerësimi dhe jo si procedim të zakonshëm disiplinor dhe parashikonin tre rezultate (konfirmim në detyrë, shkarkim nga detyra ose trajnim i detyrueshëm). Proces i vetingut do të kryhej në bazë të instrumenteve ligjore që tashmë po zbatoheshin nga autoritetet. Vlerësimi i pasurisë ndoqi të njëjtat kriteret rivlerësimi të zbatuara nga ILDKPKI-ja. Ishte hartuar një manual për mënyrën e plotësimit të deklarimit të pasurisë për vetingun. Objekti i vlerësimit sipas nenit 30 të Ligjit të Vetingut përfshinte verifikimin e deklaratave të pasurisë, kontrollin e deklaratave të pasurisë, verifikimin e legjitimitetit të burimeve të përdorura për krijimin e tyre dhe përmbushjen e detyrimeve financiare. Në bazë të nenit 33, organet e vetingut vlerësonin nëse deklarimi ishte i saktë dhe në përputhje me ligjin, nëse subjekti i vetingut kishte burime të ligjshme dhe nëse ato ishin të pamjaftueshme për të justifikuar pasuritë, nëse ai ose ajo kishte fshehur një pasuri, ose kishte bërë një deklarim fals, ose ishte në situatë konflikti interesi. Neni

61(3) parashikonte shkarkimin nga detyra për deklarim të pamjaftueshëm sipas nenit 33. Deklarimi i pamjaftueshëm nënkuptonte mungesë burimesh financiare, fshehje pasurie, deklarim të rremë ose konflikt interesi. Pasaktësitë në deklaratimet e mëparshme nuk kanë qenë objekt i procesit të vetingut dhe nuk kanë qenë arsye për shkarkim. Këto deklarime shërbenin vetëm për të ndjekur progresin dhe saktësinë e deklaratimit dhe për të nxjerrë konkluzione në lidhje me legjitimitetin e pasurive ose mjaftueshmërinë e deklaratimeve. Kërkuesi ishte vlerësuar vetëm për pronat që ai kishte poseduar atëherë dhe për legjitimitetin e tyre, që përfshinte pagesën e taksave. Arsyeja për shkarkim sipas nenit 61(1) nuk ishte e vetmja bazë ligjore për shkarkim. Arsyeja sipas nenit 61(3) ishte e pavarur.

b) Vlerësimi i Gjykatës

141. Në çështjen *Xboxhaj* (cituar më lart, §§ 385–88), Gjykata arriti në përfundimin se shkarkimi i ankuesit në atë çështje, bazuar në nenin 61 pika 3 dhe 5 të Ligjit të Vetingut, lexuar së bashku me nenin 33 (5) dhe nenin D të Aneksit të Kushtetutës, kishte qenë në përputhje me ligjin në kuptimin e nenit 8 § 2 të Konventës (shih gjithashtu *Sevdari*, cituar më sipër, § 75).

142. Gjykata vëren se thelbi i parashtrimeve të ankuesit në çështjen në fjalë është kryesisht i ngjashëm me argumentet e ngritura para saj në çështjet e sipërpërmendura. Në rastin e tij, KPA-ja iu referua të njëjtave dispozita të Ligjit të Vetingut në lidhje me vlerësimin e pasurisë. Para Gjykatës, kërkuesi parashtroi interpretimin e tij të këtyre dispozitave ligjore, të cilat ndryshonin nga ai i miratuar nga organet e vetingut në rastin e tij, dhe argumentoi, në thelb, se interpretimi i ligjit kishte qenë arbitrar ose haptazi i paarsyeshëm. Pasi shqyrtoi parashtrimet e palëve dhe materialin në dispozicion, Gjykata vlerëson se në rastin konkret interpretimi i dispozitave ligjore nga organet e vetingut mbi të cilat u bazua shkarkimi i ankuesit nuk ishte arbitrar ose haptazi i paarsyeshëm (shih *NIT S.R.L. kundër Republikës së Moldavisë* [DHM], nr. 28470/12, § 160, 5 prill 2022; *Valdis Fjölfnisdóttir dhe të tjerët kundër Islandës*, nr. 71552/17, § 64, 18 maj 2021; dhe *Qendra për Demokraci dhe Shtet të së Drejtës kundër Ukrainës*, nr. 10090/16, §§ 108–09, 26 mars 2020; dhe *Juszczyżyn kundër Polonisë*, nr. 35599/20, § 264, 6 tetor 2022).

143. Në veçanti, KPA-ja gjykoj se edhe pse kërkuesi kishte deklaruar një garazh të blerë në vitin 2007 në deklaratimin për vetingun në 2017, ai nuk e kishte deklaruar atë në deklaratimin(et) vjetore, duke bërë kështu një “deklarim të pasaktë”, rrjedhimisht duke shkelur nenin D § 5 të Aneksit të Kushtetutës (shih paragrafët 39 dhe 53 më lart). Ai parashikon që nëse personi që do të verifikohet nuk bën deklaratimin (për vetingun) brenda afatit të përcaktuar me ligj, ai ose ajo shkarkohet nga detyra. Ai gjithashtu parashikon që nëse personi i rivlerësuar përpiket të fshehë ose të bëjë një deklarim të pasaktë të një pasurie, do të zbatohet një prezumim në favor të shkarkimit nga detyra. Ndërsa pjesa e parë e kësaj dispozite i referohet qartë detyrimit ligjor të subjektit të verifikimit në momentin e paraqitjes së deklaratës së vetingut, e dyta duket se lejon një interpretim më të gjerë, si p.sh. mosdeklarimi i një pasurie në momentin e marrjes së saj. Interpretimi i ligjit nga KPA-ja nuk duket të ketë qenë arbitrar ose haptazi i paarsyeshëm.

144. Argumentet e tjera të kërkuesit në këtë moment kanë të bëjnë me zbatimin e këtyre dispozitave ligjore, siç interpretohen nga organet e verifikimit, në rrethanat e çështjes së tij, siç përcaktohen prej tyre, dhe kanë të bëjnë me efektet e supozuara joproportionale të këtij interpretimi. Kjo çështje lidhet me vlerësimin e mëposhtëm nëse ndërhyrja ishte e nevojshme në një shoqëri demokratike (krahaso *Qendra për Demokraci dhe Shtet të së Drejtës*, cituar më lart, § 109).

145. Gjykata arrin në përfundimin se ndërhyrja në të drejtën e kërkuesit për respektimin e jetës private ishte në përputhje me ligjin, siç parashikohet nga neni 8 § 2 i Konventës (shih, në të njëjtën linjë, *Xboxhaj*, cituar më sipër, §§ 385–86, *Sevdari*, cituar më sipër, §§ 70–75 dhe *Nikëhasani kundër Shqipërisë*, nr.58997/18, §§ 99–103, 13 dhjetor 2022).

2. Qëllimi legjitim

146. Parashtrimet e palëve janë të ngjashme me ato në çështjen *Xboxhaj* (cituar më lart, §§ 389–90).

147. Duke vënë në dukje gjetjet në *Xboxhaj* (cituar më lart, §§ 391–93), Gjykata nuk sheh asnjë arsye për të dyshuar se qëllimet e ndjekura nga Ligji i Vetingut në përgjithësi, dhe ndërhyrja në këtë çështje (vetingu i një gjyqtari të Gjykatës së Lartë) ishin në përputhje me interesat e sigurisë kombëtare, sigurisë publike dhe mbrojtjes së të drejtave dhe lirive të tjerëve, siç renditen në nenin 8 § 2 të Konventës.

3. E nevojshme në një shoqëri demokratike

a) Parashtrimet e palëve

148. Kërkuesi argumentoi se legjislacioni nuk parashikonte rregulla në përputhje me parimin e proporcionalitetit, duke përfshirë një shkallë të përshtatshme sanksionesh. Sanksionet ligjore (pezullimi nga detyra për një periudhë njëvjeçare ose shkarkimi nga detyra) linin pak hapësirë për disiplinimin e gjyqtarit në baza proporcionale dhe për balancimin e interesave konkurruese në faktet e çdo rasti. Shkarkimi i tij kishte qenë në disproporcion me shkeljet disiplinore mbi të cilat ishte bazuar ky vendim, si deklarimi i tij i tepruar i një vlere më të lartë të pronave në Tiranë dhe Shkodër, gabime të vogla formale në deklaratat vjetore të pasurisë dhe mosjustifikimi i disa punimeve rinovimi dhe një pjesë e kursimeve të familjes. Akuzat kishin të bënin me çështje që kishin ndodhur dekada përpara procesit të vetingut. Ai kishte bërë të ditur të gjitha pasuritë në deklaratën e vetingut.

149. Qeveria argumentoi se shkarkimi i kërkuesit nga detyra kishte qenë i nevojshëm në një shoqëri demokratike dhe në proporcion me qëllimet e ndjekura. Sipas tyre, organet e vetingut kishin bërë një vlerësim të plotë të të gjitha aspekteve të çështjes dhe procesi i vendimmarrjes kishte qenë i duhuri.

b) Vlerësimi i Gjykatës

150. Gjykata ka gjykuar më parë, në kuadër të vlerësimit të saj për kërkesën e domosdoshmërisë, se meqenëse në radhë të parë i takon autoriteteve kombëtare, dhe veçanërisht gjykatave, të interpretojnë ligjin e brendshëm, përveç rasteve kur interpretimi është arbitrar ose haptazi i paarsyeshëm, roli i saj kufizohet në verifikimin e përputhshmërisë me Konventën të efekteve të një interpretimi të tillë (shih *Xboxhaj*, cituar më sipër, § 407; krahaso *Lestae Wójcik kundër Polonisë*, nr. 66424/09, §§ 125 dhe 134, 1 korrik 2021, në kontekstin e nenit 8 të Konventës).

151. Në këtë mënyrë, Gjykata përsërit se shkarkimi nga detyra është një sanksion disiplinor i rëndë – nëse jo më i rëndi – që mund t'i jepet një individ. Vendosja e një mase të tillë, e cila ndikon negativisht në jetën private të një individ, kërkon marrjen në konsideratë të provave të forta në lidhje me etikën, integritetin dhe kompetencën profesionale të individit (shih *Xboxhaj*, cituar më sipër, § 403). Ndërhyrja në të drejtën e respektimit të jetës private do të konsiderohet “e nevojshme në një shoqëri demokratike” për një qëllim legjitim nëse i përgjigjet një “nevoje urgjente sociale” dhe, në veçanti, nëse është në proporcion me qëllimin legjitim të ndjekur dhe nëse arsyet e paraqitura nga autoritetet kombëtare për ta justifikuar atë janë relevante dhe të mjaftueshme (po aty, § 402).

152. E ndërsa vlerësimi fillestar i domosdoshmërisë i takon autoriteteve kombëtare të, vlerësimi përfundimtar nëse arsyet e paraqitura për ndërhyrjen janë relevante dhe të mjaftueshme, mbetet subjekt i shqyrtimit nga Gjykata për pajtueshmërinë me kërkesat e Konventës (po aty). Gjykata duhet të përcaktojë nëse organet e vetingut kanë tejkaluar margjinën e vlerësimit që i takon Shtetit të paditur kur kanë vendosur të shkarkojnë kërkuesin nga detyra. Ajo do të shqyrtojë nëse këto organe kanë kryer një vlerësim individual të faktorëve që çuan në shkarkimin e tij nga detyra sipas vlerësimit të pasurisë.

153. Gjykata rithekson në lidhje me këtë se disa mosrespektime nga zyrtarët publikë të detyrimeve në lidhje me deklaratimet e pasurisë mund të konsiderohen përgjithësisht serioze. Këto

mund të përfshijnë, ndër të tjera, mosdeklarimin e pasurisë kryesore ose burimet e të ardhurave ose përpjekjet e qëllimshme për t'i fshehur ato nga autoritetet; pamundësinë për të justifikuar blerjet e mëdha nëpërmjet kursimeve ose burimeve legjitime dhe të mjaftueshme në zotërim në kohën e blerjes; ose mosjustifikimi i një mënyrë jetese të tepruar ose shpenzime ekstravagante që është qartësisht përtej mundësive të deklaruara të ligjshme të zyrtarit përkatës dhe familjes së tij. Mund të jetë legjitime të merren parasysh të ardhurat dhe deklarimet e bashkëshortit, partnerit ose anëtarit tjetër të familjes së ngushtë të zyrtarit në vlerësimin e pajtueshmërisë së zyrtarit me ligjet kundër korrupsionit (krahaso *me Samoylova kundër Rusisë*, nr. 49108/11, § § 85–86, 14 dhjetor 2021). Në të njëjtën kohë, jo çdo rast i vogël i mospërputhjes me regjimet e deklarimit të pasurisë, ose çdo mospërputhje e parëndësishme midis shpenzimeve dhe burimeve të ligjshme, duhet të passjellë sanksionet disiplinore më të rënda, si shkarkimi nga detyra (shih *Nikëbasani*, § 117 dhe *Sevdari*, § 85, të dyja të cituara më sipër).

154. Për shembull, Gjykata vëren se KPA-ja vlerësoi se shkarkimi i ankuesit nga detyra ishte i justifikuar për shkak të mosdeklarimit ndër vite, deri në deklaratën për vetingun në 2017, të një garazhi të blerë dhe të regjistruar zyrtarisht nga gruaja e tij në 2007, kur familja kishte një bilanc financiar pozitiv dhe ndërkohë që nuk lindte asnjë dyshim për ligjshmërinë ose mjaftueshmërinë e burimeve ose për fshehjen e asaj pasurie (shih paragrafët 39 dhe 143 më lart).

155. Në të njëjtën kohë, Gjykata vëren se vlerësimi u përqendrua në pasuri (banesa) të tjera, më thelbësore, të cilat më pas u përdorën për blerjen e pasurive të mëvonshme të deklaruara në deklaratën e vetingut. Organet e vetingut vlerësuan se, duke pasur parasysh, ndër të tjera, të ardhurat e deklaruara të ligjshme dhe shpenzimet bazë të jetesës së familjes, kërkuesi nuk kishte aftësi kursimi dhe kishte një bilanc negativ për vitet 1992–2003, pra, në periudhën që përkonte me blerjen e dy banesave në vitet 2000 dhe 2003. Gjithashtu, organet e vetingut shprehën dyshime serioze për masën reale të shpenzimeve të bëra për t'i bërë ato banesa të banueshme. Gjykata vlerëson se qasja e organeve të vetingut nuk ishte arbitrare ose haptazi e paarsyeshme në këtë drejtim (shih gjithashtu paragrafin 102 më lart).

156. Kështu, ndërkohë që pasuritë e zotëruara ose të poseduara në kohën e deklarimit të pasurisë për vetingun nuk ishin në diskutim në vetvete në procesin e verifikimit, burimet që u përdorën, të paktën pjesërisht, për blerjen e tyre ngritën problematika në drejtim të origjinës së ligjshme dhe përshtatshmërinë financiare. Duket se të ardhurat nga shitja e banesave të blera përpara procesit të vetingut (në 2000 dhe 2003) dhe kursimet familjare ndër vite janë përdorur më pas për blerjen e pronave të tjera. Kështu, me kërkesë të kërkuesit, organet e vetingut shqyrtuan gjendjen financiare të tij dhe të bashkëshortes së tij për periudhat kur ato banesa ishin blerë, përkatësisht para viteve 2000 dhe 2003. Kërkuesi kishte mundësi të provonte burimet e ligjshme të përdorura për blerjen e tyre, duke përfshirë gjetjet paraprake mbi pabarazinë e dukshme midis të ardhurave, të jetesës dhe shpenzimeve, dhe kursimeve jo pak të rëndësishme të deklaruara se janë përdorur për blerjen e apartamenteve në atë periudhë. Sipas Ligjit të Vetingut, kur një subjekt i vetingut nuk ishte në gjendje të paraqiste dokumentin që justifikonte legjitimitetin e krijimit të një pasurie, ai duhej t'u vërtetonte organeve të vetingut se dokumenti mungonte, kishte humbur ose nuk mund të riprodhohej ose të merrej në një mënyrë tjetër (shih paragrafët 58 dhe 107 më lart). Në rastin konkret, kërkuesi duket se ka ndërmarrë një mënyrë tjetër veprimi, për aq sa ai ka paraqitur një raport ekspertit që përmban të dhëna për gjendjen e tij financiare në vitet 1992–2002. Në çdo rast, organet e vetingut në llogaritjet e tyre miratuan një nivel minimal të kostos së jetesës prej 3 euro në ditë për person, që nuk duket të ketë qenë tepër e lartë.

157. Teksa mori parasysh përshtatshmërinë financiare të kërkuesit vetëm për qëllimet e procesit të vetingut (d.m.th., jashtë çdo konteksti ligjor penal), KPA-ja nxori konkluzione të arsyeshme për rrethanat në lidhje me vlerat e deklaruara dhe reale të apartamenteve të blera nga kërkuesi, në atë

kohë gjyqtar i Gjykatës së Rrethit, në vitet 2000 dhe 2003, dhe në lidhje me pagesën e taksës përkatëse (krahajo *Phillips kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr. 41087/98, § 53, ECHR 2001-VII; *Grayson dhe Barnham kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr. 19955/05 dhe 15085/06, §§ 41–42, 23 shtator 2008; dhe *Polyakh dhe të tjerët kundër Ukrainës*, nr. 58812/15 dhe 4 të tjerë, § 296, 17 tetor 2019). Së fundi, KPA-ja gjykoi se pabarazia midis të ardhurave dhe shpenzimeve të ligjshme të kërkuarit në periudhën pas vitit 2003 ishte gjithashtu thelbësore dhe e pajustificuar, për shkak të bilancit negativ për disa vite (shih paragrafin 41 më lart).

158. Pasi shqyrtoi pretendimet e ankuesit, Gjykata nuk ka identifikuar asnjë mangësi serioze në procesin e vendimmarrjes me të cilën janë arritur gjetjet faktike të lartpërmendura në nivel kombëtar (shih gjithashtu paragrafin 108 më lart). Këto gjetje dhe interpretimi i ligjit kombëtar nuk duket se kanë qenë arbitrare ose haptazi të paarsyeshme. Organet e vetingut vlerësuan se gjetjet në lidhje me vlerësimin e pasurisë justifikonin shkarkimin e kërkuarit nga detyra. Pasi shqyrtoi materialin në dispozicion, Gjykata nuk ka arsye të distancohet nga këto përfundime. Ajo vlerëson se arsyet e paraqitura nga organet e vetingut për të justifikuar shkarkimin e tij nga detyra nën këtë kategori ishin relevante dhe të mjaftueshme, dhe se në rrethanat e çështjes ky vendim ishte proporcional me qëllimet legjitime sipas nenit 8 të Konventës (shih paragrafin 147 lart).

159. Në këtë mënyrë, pavarësisht nga mangësitë procedurale të identifikuar sipas nenit 6 të Konventës në lidhje me vlerësimin e figurës (shih paragrafin 123 më lart), Gjykata vlerëson se shkarkimi i kërkuarit nga detyra ishte i justifikuar si i nevojshëm në një shoqëri demokratike sipas nenit 8 të Konventës për shkak të pasurive të pafavorshme dhe vlerësimit të integritetit financiar.

160. Nisur nga gjetjet e mësipërme, nuk ka nevojë të përcaktohet nëse, përveç vlerësimit të pafavorshëm, shkarkimi i kërkuarit ishte i justifikuar edhe në bazë të komponentit të tretë të procesit të vetingut.

4. Përfundim

161. Gjykata arrin në përfundimin se shkarkimi i kërkuarit nga detyra ishte në përputhje me kërkesat e nenit 8 të Konventës.

162. Së fundi, për sa i përket pasojave të caktuara në lidhje me gjetjet e bëra nga organet e verifikimit dhe shkarkimin e ankuesit nga detyra, Gjykata i referohet gjetjeve të saj në *Xboxhaj* (cituar më lart, § 413) dhe vëren se kërkuari nuk ka treguar se shkarkimi i tij nga detyra kishte pasoja të tjera negative, si p.sh. refuzimi i punësimit në një post të caktuar në shërbimin civil ose ndalimi për të kryer veprimtari specifike si ekspert. Rezulton se ai mund të ushtronte profesionin e avokatit (shih paragrafin 134 më lart).

163. Rrjedhimisht, nuk ka pasur shkelje të nenit 8 të Konventës për shkak të shkarkimit të kërkuarit nga detyra.

IV. PRETENDIM PËR SHKELJE TË NENIT 13 TË KONVENTËS

164. Së fundi, kërkuari pretendoi se ishte shkelur neni 13 së bashku me nenin 8 të Konventës në lidhje me ankesën për shkarkimin e tij nga detyra.

165. Duke pasur parasysh natyrën dhe shtrirjen e gjetjeve sipas nenit 6 të Konventës, Gjykata nuk e sheh të nevojshme të shqyrtojë pranueshmërinë dhe themelin e kësaj ankese.

V. ZBATIMI I NENEVE 41 DHE 46 TË KONVENTËS

A. Neni 46 i Konventës

166. Neni 46 i Konventës parashikon:

“1. Palët e Larta Kontraktuese marrin përsipër të respektojnë vendimin e formës së prerë të Gjykatës në çdo çështje ku ato janë palë.

2. Vendimi i formës së prerë i Gjykatës i përcillet Komitetit të Ministrave, i cili mbikëqyr ekzekutimin e tij.”

167. Ankuesi kërkoi që Gjykata t'i kërkonte Qeverisë së paditur të miratonte masa individuale dhe argumentoi se e vetmja zgjidhje e përshtatshme do të ishte rrimërimi e tij si gjyqtar i Gjykatës së Lartë. Duke qenë se kishte mangësi strukturore në procesin e verifikimit, rihapja e çështjes së vetingut nuk do të ofronte dëmshpërblim e përshtatshëm. Sistemi i brendshëm nuk kishte dhënë garancitë e duhura kundër abuzimit dhe keqpërdorimit të masave disiplinore në dëm të pavarësisë së gjyqësorit. Nuk kishte asnjë arsye për të supozuar se çështja e tij do të rigjykohej në përputhje me Konventën. Rasti aktual zbuloi gjithashtu një problem sistemik që kërkonte masa të karakterit të përgjithshëm. Kërkesa të ngjashme ishin pezull në Gjykatë dhe mund të pritej një fluks çështjesh të përsëritura që rridhnin nga i njëjti problem strukturor ose sistemik.

168. Qeveria nuk ra dakord.

169. Parimet e përgjithshme në lidhje me detyrimet e Shtetit të paditur sipas nenit 46 të Konventës në kontekstin e ekzekutimit të vendimeve në të cilat Gjykata konstatoi shkelje të Konventës janë përcaktuar, ndër të tjera, në *Oleksandr Volkov* (cituar më sipër, §§ 193–95, me referenca të mëtejshme). Vendimet e Gjykatës janë në thelb deklarative në natyrë. Neni 46 ka në përmbajtje një detyrim ligjor për të zgjedhur, nën mbikëqyrjen e Komitetit të Ministrave, masat e përgjithshme dhe/ose, nëse është e përshtatshme, individuale që do të miratohen në rendin e tij ligjor të brendshëm për t'i dhënë fund shkeljes së konstatuar nga Gjykata dhe të bëjë të gjitha dëmshpërblimet e mundshme për pasojat e saj në mënyrë të tillë që të rikthejë sa më shumë të jetë e mundur situatën në gjendjen që ishte përpara shkeljes (po aty).

170. Gjykata nuk ka konstatuar shkelje të nenit 8 të Konventës në lidhje me gjetjet e organeve të verifikimit mbi vlerësimin e pasurisë (shih paragrafin 163 më lart). Ajo gjithashtu ka shqyrtuar, për herë të parë, një ankesë sipas nenit 6 të Konventës në lidhje me vlerësimin e figurës dhe ka konstatuar një shkelje të kësaj dispozite për shkak të disa mangësive që dalin nga faktet specifike të çështjes në fjalë (shih paragrafin 123 më lart). Duke pasur parasysh juridiksionin e saj dhe natyrën dhe shtrirjen e shkeljes së konstatuar, Gjykata refuzon kërkesën e kërkuesit që Gjykata t'i kërkojë Qeverisë ta rrimërojë atë në detyrë (shih *Besnik Cani*, cituar më sipër, § 150). Gjykata nuk e sheh të përshtatshme të përcaktojë përjashtimisht ndonjë masë të përgjithshme që mund të merret për t'i dhënë fund shkeljes në fjalë (krahaso *Oleksandr Volkov*, cituar më lart, §§ 199–202).

B. Neni 41 Konventës

171. Neni 41 i Konventës parashikon:

“Kur Gjykata konstaton se ka pasur një shkelje të Konventës ose të protokolleve të saj dhe, nëse e drejta e brendshme e Palës së Lartë Kontraktuese lejon të bëhet vetëm një ndreqje e pjesëshme, Gjykata, kur është e nevojshme, i akordon shpërblim të drejtë palës së dëmtuar.”

1. Dëmi

172. Ankuesi kërkoi 200,000 euro (EUR), në lidhje me dëmin jopasuror: 16,239 euro në lidhje me dëmin pasuror për shkak të humbjes së pagës midis periudhës korrik 2018 dhe nëntor 2020; dhe shuma të papërcaktuara që korrespondojnë me pagën, shtesat dhe kontributet e pensionit që ai do të kishte të drejtë të merrte nga shkarkimi deri në rikthimin e plotë në detyrë, ose nëse nuk do të rikthehej, që korrespondojnë me pagën që do të kishte të drejtë të merrte deri në moshën e daljes në pension dhe pensionin e vjetërsisë që do të kishte të drejtë të merrte në bazë të jetëgjatësisë mesatare.

173. Qeveria i kundërshtoi pretendimet.

174. Gjykata ka konstatuar shkelje të së drejtës së kërkuesit për një gjykim të drejtë sipas nenit 6 § 1 të Konventës dhe asnjë shkelje të nenit 8. Gjykata nuk konstaton ndonjë lidhje shkakësore midis shkeljes së konstatuar procedurale dhe dëmit material të pretenduar; prandaj e hedh poshtë këtë pretendim (krahaso *Besnik Cani*, cituar më lart, §§ 127–29 dhe 134). Gjykata vlerëson gjithashtu se

konstatimi i shkeljes së nenit 6§1 të Konventës përbën në vetvete një kompensim të drejtë të mjaftueshëm për sa i përket dëmit jopasuror në çështjen në fjalë (po aty, § 135).

2. Kostot dhe shpenzimet

175. Kërkuesi kërkoi 12,896 euro për tarifat e avokatëve të tij në Gjykatë, të paguara sipas faturave të lëshuara në 2018 dhe 2020 nga studioja e tyre ligjore në Itali.

176. Qeveria deklaroi se ato fatura të panënshkruara nuk ishin paguar dhe se, duke pasur parasysh të ardhurat e kërkuesit, ato nuk mund të paguheshin. Në çdo rast, shpenzimet nuk ishin të nevojshme sipas kuantit, duke pasur parasysh kostot e zakonshme ligjore në Shqipëri.

177. Një kërkues ka të drejtën e rimbursimit të kostove dhe shpenzimeve vetëm për atë që është dëshmuar se këto janë kryer realisht dhe domosdoshmërisht, dhe janë të arsyeshme për sa i përket sasisë. Duke pasur parasysh dokumentet në posedim të Gjykatës dhe praktikën gjyqësore të saj (shih *Vegotex International S.A. kundër Belgjikës* [DHM], nr. 49812/09, §§ 167–68, 3 nëntor 2022, dhe *Beeler kundër Zvicrës* [DHM], nr. 78630/12, § 128, 11 tetor 2022) dhe për atë që kërkuesi lidhet me çështjen në fjalë dhe me një konstatim shkeljeje, Gjykata akordon 3,500 euro, plus çdo taksë që mund t'i ngarkohet kërkuesit.

Për këto arsye, Gjykata

1. *I deklaron*, në mënyrë unanime, ankesat e bëra në mbështetje të nenit 6 (në pjesën në lidhje me të drejtën për një gjykim të drejtë) dhe nenit 8 (në lidhje me shkarkimin nga detyra) të Konventës të pranueshme;

2. *I deklaron*, me shumicë, ankesat e tjera bërë në mbështetje të Neneve 6 dhe 8 të Konventës të papranueshme;

3. *Gjykon*, në mënyrë unanime, se është shkelur neni 6 i Konventës;

4. *Gjykon*, me gjashtë vota pro dhe një kundër, se është shkelur neni 8 i Konventës;

5. *Gjykon*, me gjashtë vota pro dhe një kundër, se nuk është e nevojshme të shqyrtohet ankesa e bërë në mbështetje të nenit 13 të Konventës;

6. *Gjykon*, me gjashtë vota pro dhe një kundër, se konstatimi i shkeljes përbën në vetvete mjaftueshëm gjykim të drejtë për dëmin jopasuror që ka pësuar kërkuesi;

7. *Gjykon*, në mënyrë unanime,

a) se Shteti i paditur duhet t'i paguajë kërkuesit, brenda tre muajve nga data në të cilën vendimi bëhet i formës së prerë, në përputhje me nenin 44 § 2 të Konventës, 3,500 euro (tre mijë e pesëqind euro) plus çdo taksë që mund t'i tarifohet kërkuesit, për kostot dhe shpenzimet, të konvertuara në monedhën e Shtetit të paditur në normën e zbatueshme në datën e shlyerjes;

b) se që nga përfundimi i periudhës tremujore të përmendur më sipër dhe deri në shlyerje, ndaj shumës së mësipërme do të paguhet interes i thjeshtë në normën e barasvlershme me normën marginale të huadhënies të Bankës Qendrore Evropiane gjatë periudhës së vonesës së pagesës plus tre pikë përqindje;

8. *Rrëzon*, me gjashtë vota pro dhe një kundër, pjesën e mbetur të pretendimit të kërkuesit për gjykim të drejtë.

Hartuar në anglisht dhe njoftuar me shkrim më 4 korrik 2023, sipas Rregullit 77 §§ 2 dhe 3 të Rregullores së Gjykatës.

Olga Chernishova
Zëvendëssekretare

Pere Pastor Vilanova
Kryetar

Në përputhje me nenin 45 § 2 të Konventës dhe rregullit 74 § 2 të Rregullores së Gjykatës, këtij vendimi i është aneksuar opinionioni i mëveçantë i Gjyqtarit Serghides.

P.P.V.

OPINIONI PJESËRISHT KUNDËRSHTUES I GJYQTARIT SERGHIDES

Ndërsa unë jam dakord me pikat 1, 3 dhe 7 të parashikimeve operative të vendimit, në lidhje me pikat 2, 4, 5, 6 dhe 8, në vend të një opinioni të mëveçantë të plotë ose një vote anonime kundër këtyre pikave, unë kam zgjedhur të bashkëlidh këtë “deklaratë të hapur kundërshtuese”. Kjo është një deklaratë e thjeshtë mosdakordësimi me një pjesë të vendimit, një nga mënyrat për të shprehur kundërshti, të cilën gjyqtarët kanë të drejtë ta përdorin në mbështetje të Rregullit 74 § 2 të Rregullores së Gjykatës.